

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 3.

Plymouth, Pa., d. 15 Sausio (January) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Rašant apie permainą adresui būtina reikiai atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinczių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti išvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybė Lietuvniuku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR \$10.00

all communications must be addressed

J. J. Panksztytis & CO. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of „Vienybė Lietuvniuku“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

Job Printing in all modern languages.

Vienybė Lietuvniuku

Iszeina kožną Seredą, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00

Į UZMARE..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00

Viena eilutė smulkiem raidėms 25c.

Už colį vieną sykį garsinant \$1,00

Pajieszkėjimai: už vieną sykį 50c

Du sykius garsinant 75c.

Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00

Pinagai kitaip nesistinczia, kaip tik per MONEY ORDER, na registravotose gramatose ant szito antraszo:

J. J. Panksztytis & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Max Reese & Co.

109 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Didžiausia ir geriausia avallines, kurpių ir batų krautuė visam mieste.

Žemiausios prekės!

Star Drug Store.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemizkus dalykus. Gerą muilą, szepeczius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelę daugybę visokių mažmozių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

M. ROSENBAUM

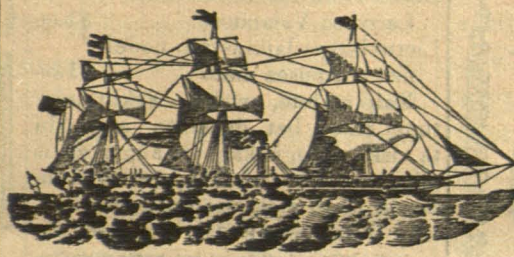
Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznakam visokiose kalbose. Pinigų priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Neikite pas svetimą, bet pas

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Canal street,

WILKES-BARRE, PA.

Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.

Czia gausi pigiausias laivakortes ir pigiai nusiųsi pinigų į visas svieto dalis.

Užlaikau didžiausę krautuė Rėmų krautuė ir pigiausiai parduodu kaip visi, rėmų galima gauti visokio gantuko dideliu pasirinkime dėl visokių paveikslų, kalbu lietuvizkai, lenkiskai ir t. t. Podraugiai užlaikau ir visokius paveikslus kaip szventus ir kitokius. Mano adresas:

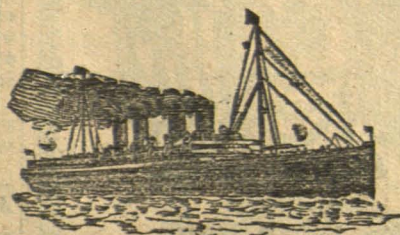
MORRIS BLOOM,

312 Penn Ave. Scranton, Pa.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 colių pločio, 24 colių augszčio, ant puikios popieros, su pisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsi-tarnavusio tautiečio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą trusė ant naudos savo tautiečių ir tėvynės.

Parduodu Laivakortę ant visokių linijų ir stunczliu pinigų į visas dalis svieto. Doviernaestis (pavedimus rezstu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigų ont amerikonezų ir t. t. Darau apszergėjimus nuo ugnies (Fire insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaikytų kastelegarnėje, tegul szaukiaisi prie manęs, o aaz jį iszliuosuoeli.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bratė užganėdinti.

Telefonas 309 - 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmgintasi Dr. RICHTERO wisam swietul zinomas

“ANKER” (Inkarinis) PAIN EXPELLER.

yra geriausia gyduole nuo

Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt.

ir wisokiu Rheumatizsku skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyčia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, versziena, jautieną, avincziena, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teposgi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **Ad. Adžgaucka**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Telefonas 352 Plymouth.

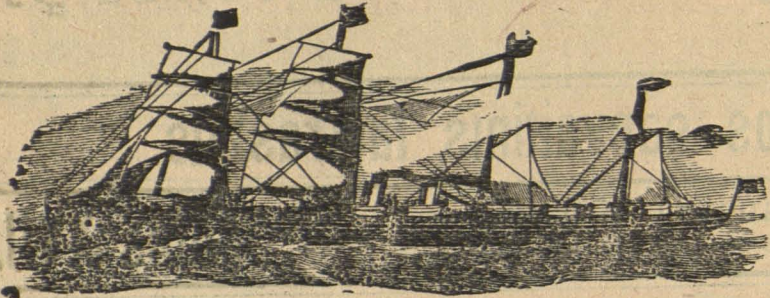
Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuvizska daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
 Litewski i Polski **BANK**
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susisznėkti lietuviszkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožu apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višzaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Krantuve Forniczio.

Cztonai gausite pigiausiai visokius naminius rakandus, kaip tai lovas, komodas, kreses ir t. t. Kiekvienas sykį pas mus pirkes, atelna ir kita sykį. Susikalbėti galima visaip.

A. FAINBERG,

56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Didele krautuve IR KARZIAMA

Kas nori gero tavco gauti ir ska-
 naus gerymo ragaut, tegul atsilanko
 pas **Joną Žukaucką**
 Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
 Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Paro-
 dos už rupestringą, tei-
 singą ir artistiszką iz-
 dirbimą.

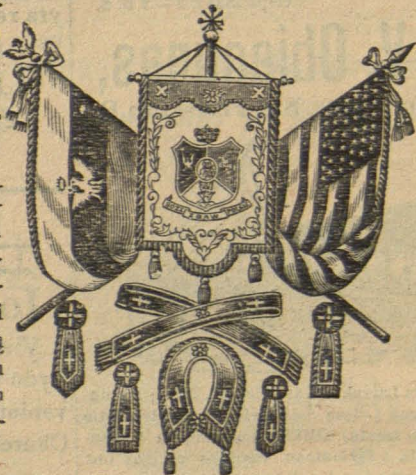

**KARUNŲ, SZARPŲ,
 KUKARDŲ, ROZETŲ,
 BERLŲ, MARSZAL-
 KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikszti guo-
 dotiniems Kunjgams ir guodotin.
 Draugystėms, kad asz dirbu wi-
 sus augszcoziaus paminėtus daig-
 tus **Pigiausei, Teisingiausei**
 ir **Geriausei**, nes per 30 metų
 užsilmdama izdirbimais įėjau
 geriause praktikę ir dėl to galiu
 wisą padirbt pigiau ir geriau ne-
 gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **ERAVOČAS** Su-
 vienytose Valstijose Sziaurinė-
 Amerikos, kuriame izdirba geriau-
 se **ALŲ PORTERŲ** ir **ELIŲ**.

Nes yra daromas izz grynų javų
 ir geriausių affinių, norint ir ge-
 riant truputį užsilinksmini bet gal-
 vos neskauda, nes jame nėra
 jokių primaiszytų kvarbų nė
 prozky.

Todėgi perkantieje ir par-
 davėjai (karcziamnikai) vis-
 čs reikalaukite Lietuviszko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpisė
 savo Vientauczius lietuvius.

**POLISH---LITHUANIAN
 BREWING CO.**

DANVILLE, PENN., A.

**Apszvieta ir M. kslas
 už pigiause preke.**

Biblija arba Rasztas Szventas Seno
 ir Naujo Testamento, vokiszkas
 drukas, puikiame apdare \$5.00
 Naujas Testamentas, lietuviszkas
 drukas, puikiame apdare \$1.00
 Budas Doro Pasilinksminimo
 Laisvose Valandose \$1.00
 Lietuviszkas laikrasztis, nedėli-
 nis, ant pusės meto \$1.00
 Kaip matote, visas sykiau kasz-
 tuoja \$8.00, bet dabartės atiduodu
 tą viską draugia kaip yra augszcoziaus
 minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium
 neparduodu nieko izz szito suraszo,
 kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duo-
 du viena izz szitu trijų: 1 Vienybė Lietuvinų,
 2 Lietuva 3 Lietuvis Kožnas pirkėjas szios mano
 ofertes, turi tiesą pasiskirti sau vieną izz augsz-
 cziaus minėta laikraszczių ir sykiu su steliunku
 tar dānezst man laikraszczių vardą.

Kas nenori arba negali atsisti pilnos sumos pi-
 nigū t. y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul siun-
 czia \$1.00, bet nemažaus, o kitus \$1.00 damokė
 antexpreso priimdamas pirkinį. O jeigu kas ne-
 izsitenka izzduoti \$5.00 ant karto, tas tegul susi-
 deda su drangu per pusę, o abudu džiaugsis pasi-
 nauodoje izz ezitės mato ofertes.

Lietuviai, naudokitės izz szitos teip gausios pro-
 gos, neszia oferta padariau tiktai vien dėlei ju-
 sų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigus reikia sinsti per Money Order, arba re-
 gistravotoi gromatoi. Adresuokite eziteip:
M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.

Griaicziausiai izzgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

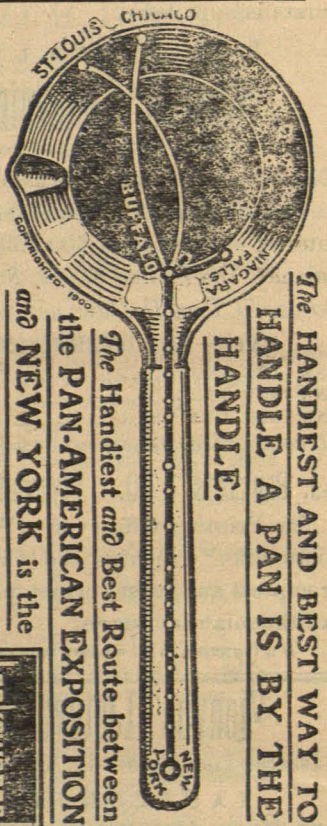
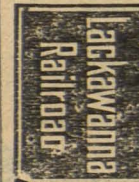
Telephone 4373. 421 Penn. Ave.

Scranton, Pa.

T. E. CLARKE,
 Genl Superintendent.

T. W. LEE,
 Genl Passenger Agt.

B. D. CALDWELL,
 Traffic Manager

The HANDIEST AND BEST WAY TO
 HANDLE A PAN IS BY THE
 HANDLE.
 The Handiest and Best Route between
 the PAN-AMERICAN EXPOSITION
 and NEW YORK is the

**ADRESAI
 Susivienyjimo L. A. virsz.**

Prezidentas — M. Totorius,
 1 Willow str., Plymouth, Pa.
 Vice-preziden. — V. Kaunas,
 Box 211, Newburyport, Mass.
 Sekretorius — T. Astramskas,
 769 S. 2-nd str. Philadelphia, Pa.
 Kasierius — T. Pauksztys,
 123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakeviczia,
 1150 Wyomint Ave.
 Pittston, Pa.
 K. Unika,
 1112 Moyamensing Ave.
 Philadelphia, Pa.

Uzveizėtoju knygyno—V. Daukszys,
 332 Catharine str. Philadelphia, Pa.

PERŽVALGA.

— Vilniuje lietuviai smarčiai eina pirmyn, lenkus tveria už krutų, jiems jau nenori apsileisti, reikalauja prigulincijų jiems namieje tiesų. Neuzilgio bus išleista eilėmis rasyta brošurėlė po antgalviu: „Polska kultura na Litwie“ (Lenkiszkoji kultura Lietuvoje). („Lietuva“).

— Vilniskė ukiszkoji draugystė gavo nuo ministerijos pavelyjimą išleidinėti kas savaitė laikraštį „Kaimiszkos ukės laksztas“, kurį redaguos tos draugystės sekretorius.

— Valdžios statistika parodo, kad tų teip vadinamųjų „raskolnykų“, tai yra atskalonų nuo pravoslavijos, esą Rusijoje iš viso 2,173,449, ki teip sakant, tik 2,49 procentai visų pravoslavų. Tik valdžios statistika užtyli vieną daigtą: kad didelė rusų dalis yra teip vadinami „jedinoviercy“, kas yra lygu atskalonystei. Mums vienog, žingeidu iš tos statistikos dasižinoti, kiek tarp gyvenancijų Lietuvoje kacapų yra atskalonų. Teip, Kauno gubernijoje, kur pravoslavų yra 2,08 procentai viso igyvenimo, ant szimto pravoslavų išpuola 69,67 atskalonai; Suvalkų gubernijoje, kur pravoslavų 6,14 procentų visų gyventojų, ant szimto pravoslavų išseina 16,79 raskolnykų. Yra vietos, kur atskalonų procentas didesnis už pravoslavų: teip, Vilkmėrgės pavieta ant szimto pravoslavų išpuola 131,84 atskalonai.

— Vokiečiai turi įtaise ypatingas organizacijos, kuri rupinasi paversti Rytprusių gyventojus į vokiečius; skaitliuje kitų yra tokia organizacija, po vardu „Ost-Mark“, Dirsavoje. Jos prezidentas gavo nuo pirmojo Vokietijos ministro telegramą, kurioje tarp kito-ko pasakyta: „tikiuosi, jog rytinėse mūsų provincijose mums pasiseks tvir-

tai pastatyti vokiszkus reikalus“. Iš to aiskiai matyt, kad vokiečiai tykoja, idant praryti lietuvius ir paskandinti juos „vokiszkos maršė“. Tuotarpu prusiszkiejie mūsų broliai visą savo viltį remia tik ant „maldavimų ir peticionų“, kada jiems reiktų stoti į tikrą darbą, idant atsigiunti nuo suvokietėjimo.

— Kaip kur ir kaip kada lietuviai moka teip pagarsėti, kad apie juos skambina deszimtoje valstijoje. Chicagiszkieiai lenkiszki laikraszčiai pasakoja, kad apie Wilkes-Barre'us gyvenąs lietuvius L.; laikas jis dvyliką „burdingiečių“; kas subata tų renkasi daug svetimų ir girtaudami kelia ant visos apielinkės riksmą; aną subatą sveciai, kad pasismaginti, emė badyti viens kitą peiliais. — Ar-gi jau jiems nebutų suvaldymo? Dvasiszki vadovai, kurie dilgina pasibalnoję „bedievystę“, ar nerastų tų smagesnės užduoties?

Isz Lietuvos.

Szakiai, Naumieschio pav. Numetimas žemsargių starszos. Szakiuose buva kermosziai kas antrą utarninką. Kiek iš tų kermoszių žmonės naudojasi — niekam nerupi, bet žydai, miestelio gyventojai, visada naudojasi, nes kad žmogus atvažiuoja į kermoszių, vis neiszskenczia ką nors nenupirkęs nuo žydo, o tankiai ir iszgeria. Prieg tam dar beveik visada ir žemsargiai pasinaudoja, nes vis kas kermoszius pasitaiko szį-tą į kozą įkishti, o isz to gauna atsigerti, arba gerą kyszį gavę, paleidžia.

Bet kartais ir kytra viszta į dilgėles įeina. Taigi ir Szakių žemsargiui be kytraujant, koja paslydo. Pradžioje Rugsejo buvo Szakiuos kermoszius. Vienas ukininkas susiginczyjo su žydu, kas-žin ką parduodams; žemsargiai, iszgirdę ginczą, atbėgo, nieko ne-

sakę, nė nesiklausę pagriebė tris vaikus ir nuvedę, sukimszo į belangę; niekas neatėjo už degtinę jų nuo žemsargių iszpirkti. Tie vaikinai iszbuvo per naktį, ir ant rytojaus žemsargiai nesiskubino juos paleisti. Anksti rytą į Szakius atvažiavo su savo reikalais prokuroras, kuris pirmiaus pažiūrėjo į belangę; radęs tų tris jaunos vaikus, paklausė už ką ir dėlko jie sėdi? Tie viską iszpasakojo ir tame prokuroras matė, kad jie nekalti sėdi. Tada prokuroras pažiūrėjo į belangės knygas, kuriose nebuvo tų vaikinių užraszta, nė jų kaltės parodyta; tada belangę atidaręs, tuos vaikus paleido, ir pasiszaukęs žemsargį, pradėjo klausinėti, kas jam turi buti žinoma apie tarnystą. Toliaus, prokuroras, atlikęs savo reikalus, iszvažiavo sav namon, daugiau nieko žemsargiams nesakęs.

Po kelių dienų Szakių starsza gauna popieras, kad jau jis ne starsza; tuoju atvažiavo kitas starsza, kuris užėmė senojo vietą. Bet pavarytasis starsza ne visai nusiminė: jis puolė su pamaldomis ir su kysziais prie augsztesniųjų valdžios tarnų, kurie jį prisizadėjo neapleisti, ir neapleido — davė vietą kitam Lietuvos kampe, kur neatsilanko prokuroras; tų vėl galės naudotis isz žmonių paikumo. Paskyrė tam žemsargių starszai Sudargus: tų tamsesni žmonės, neiszdrįstų niekam papasakoti savo skriaudas, nors kas ir klausytų. Tai matot, kokia valdžia gera.

Dabar Szakiuos szitas naujas starsza yra gudas ir pravoslavnas; isz viso ko matyt, kad rodos ant žemsargio užgimęs ir žemsargiu budams dvės. Szitas žada kiteip sustverti Szakius, bet nabagėlis lietuviszcai nemoka, dėlto ir sunku jam valdžiai daug gero padaryti. Dabar tik stiebinėja, žiurinėja, vuostinėja po visas

gatves, bet ik sziol dar nieko juokingo, nė blėdingo nepadarė.

Lauruks.

Minė (Prūsų Lietuva). Vokiečiai mėgsta nuolat girtis, kad pas juos pilnas visame davadas. O sztai sodzius Minė jau nuo lapkriczio mėnesio pereitų metų atskirtas nuo viso svieto, nes nėra kelio iszvažiuoti nė į vieną szalį. Daugel kartų gyventojai siuntė valdžiai praszymus, kad padarytų tvirtą kelią iki Lintų, bet valdžia nė atsakymo nedavė. Pereitą rudenį, aptvinusios pievos apsidengė plonu ledu, kuriuo nė eiti, nė važiuoti visai negalima; pacztas teipgi nepasiekia to sodziaus. Kas leistųsi į kelionę — tam butų po gyvaszčiai. Tokiu budu, visos žuvys, kurių gaudymu pervis užsiima miniečiai, ilgai neparduotos, sugedo, o žmonėms pritruko duonos. Žvejoti kvapes gyventojai nė nepradėjo, nes nebuvo kaip jas sunaudoti. O tuotarpu sodzius turi mokėti už kvapes augsztas nuomas (randas). Numirus kam, žmonės neturi nė kur negyvėlį palaidoti. — Vokietijos valdžia leidžia szimtus milijonų įrengimui kariszkų laivų, kanolių, tvirtumų, o kur žmonių gerovė — tai jai mažai terupi. Mielasis kaizerio draugas Krupp, kurs pristato Vokietijai ir kitoms szalims kanuoles, turi ant metų 21 milijoną markių pelno ir tik isz vieszpatystės pinigų, nes karės pabuklių jug szeip žmonės sav negamina.

Tilžė. Pernai Lietuvoje, skaitant žmones, suraszė ir skaitlių vaisiaus medzių (obelijų, gruszių, slyvų ir vysznių); isz skaicziaus matyti, kad Prūsų Lietuva gana turtinga vaismedziais. Apseziausiai tų medzių Ragainės pavieta — 233,668, paskui Pakalnės — 162,686, Tilžės — 157,514, Szilokarcziamos — 76,880 ir Klai-

pėdos — 73,163.

— Tarp Pilkainio ir Szirvintos beveik užbaigė tiesę naują siaurą geležinkelį, kuris jau gruodyje turėjo paleisti trukius — pirma tavorinius, o vėliaus ir žmonėms važiuoti.

— Darbininkai, kurie turėjo darbą Vakariniėje Vokietijoje, sustojus tę darbams, grįžtąjį savo šalį. Su vienu sykiu parvažiavo 875, o kitų 600 teipgi rengiasi grįžti. Nežinia, kokį jie ras darbą namieje. Abelnai Vokietijoje bus tokia sunki žiema, kokią vargiai kas yra tę pergyvenęs.

Bartininkai, Vilka. pav. Reta išgirsti pas mus linksmą naujieną. Prispaudimas žmonių iš valdžios pusės eina vis biauryn; skriaudžia lietuvius visokiais budais, ne vien politiškuose dalykuose, bet ir szeit visokiuose reikaluose. Sztai, paskutinį rudenį Vilka-viszkio pavieta ėmė į kariumenę beveik visus lietuvius, o kitiems darė palengvinimus. Tinki ar netinki kariaunon, kád tik lietuvis — marsz į saldotus! Pavieto virszininkas Linkas vis smarkiaus engia žmones. Nekalbant apie kitus jo darbus, jis užsimanė neduoti niekam szaudyklių — mat, bijosi maiszto. Ne vien szeit ukininkams jis nepaveljo turėti szaudykles, bet ir tokiam Bartininkų dvaro poneliui Gerlachui ir sudziai Gelgudui. Už tai aklas kacapas Aleksandrovas, kurs laiko Bartininkuos karcziamą ir apgandinėja žmones, gavo szaudyklę iš pirmo žodžio. Matote, broliai, kokia rusiszka valdzia: padoriems žmonėms, kuriems nuo amzių priguli ta žemė, ji neužsitiki, o lenkiasi prieš kokį valkatą — degutpilvį.

Auksinis.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Paskutinė savaitė nedaug ži-

nių suteikė nuo Pilipinų. To kraszto žmonės po senovei laikosi priešai amerikiecius ir greito galo tai karei tikėtis negalima. Amerikieciai giriasi savo pergalėjimais provincijoje Batangas, ant salos Luzon: pulkauninkai Wint ir Welles perėjo skersai szalį ir iszgriovė daugybę namų, sulygino su žeme kaimus ir užgriebė maisztą, kurs buvo pagamintas dvideszimcziai tukstanczių pilipiniecių ant pusės metų. Jei patikdavo kokį tos szalies žmogų, tai užmuszdavo. Tai mat, kokia amerikiecių pergalė. Isz kitos pusės matyt, kad generolai elgiasi tarpais be sąžinės. Teip, gen. Davis ir Wade vis sakydavo, kad provincija Misamis ir visa sala Leyte sukilus, kad reikia smarkiaus su gyventojais apsieti ir t.t. Tuotarpu, buvęs tos salos gubernatorius Allen, atlankęs tą salą, persitikrino, kad tę žmonės nurimę ir nesiprieszina valdziai. Mat, generolai norėjo kad suverstų ant salos Leyte kariszką valdzia, tai jiedu būtų buvę tę pilnais ponais ir darę kas patinka.

Dalis darbu.

Pittsburg, Pa. „American Steel & Wire Co.“ ketina įvesti savo dirbtuvėse tokį davadą, kad darbininkai galėtų gauti pensijas, tai yra užtarnautą algą ant senatvės ir kituose atsitikimuose. Darbininkai, kurie yra persenėje, netekę bedirbdami pajiegų, ligoti, abelnai tie, kurie netinka daugiau į darbą, bus paleisti nuo darbo, o iki smert gaus nuo kompanijos pensijas. Jei tas užmanymas įvyks, tai 20 tukstanczių darbininkų, dirbanczių toje kompanijoje, turės nors sziek-tiek aprupintą ateitį.

Ellwood, Ind. Stiklų dirbtuvė turėjo sustoti, paleisdama 350 darbininkų; priezastis, kad neteko gazo; gerai

atsitiko, kad tos paczios kompanijos dirbtuvės turi gana darbo Pittsburg, per ką visi tie darbininkai tuoj gavo vietas tę.

Pittsburg, Pa. Plieno iszdirbimo korporacija ketina įtaisyti naujas angliakasykles Pocahontas distrikte (West Virginia): ji nusamdo 50,000 margų žemės su anglies sluogsniais ir pastatys tę 3000 peczių deginimui kokso. Korporacija iszranda, kad tokiu budu ji turės užtektinai anglies ant 60 metų.

Bridgeport, Ohio. Kompanijai liepiant, vienas kalnakasis dirbo nedėlioje; pakilo tarp darbininkų truckszas ir 5000 pametė dirbę, reikalaudami pavarymo ano kalnakasio.

Pittsburg, Pa. „Indiana Lead Glass Co.“, pristokus darbininkų, turėjo nekurios darbus sustabdyti („L.“)

Aniston, Ala. Malu nuose darbai eina gerai; atkakę isz kitur darbininkai greitai gauna darbą.

Youngstown, Ohio. Czia parengtos naujos gelezies dirbtuvės, kuriose bus vietų keliems tukstancziams darbininkų.

Coatsville, Pa. Gelezies ir plieno dirbtuvėse, kur darbas buvo sustojęs, nuo 1 vasario prasidės jis isz naujo; 300 darbininkų patilps prie darbo.

Ensley, Ala. „Tennessee Coal, Iron & Railroad Co.“ įtaisys naujas plieno dirbtuves, kur darbai prasidės nuo geguzio mėnesio; bus vietų 800 darbininkų.

McKeesport, Pa. Keletas New Yorko fabrikantų ketina atkraustyti į czia savo dirbtuves.

Cudahy, Wis. „Racine Wagon Co.“ padaugino savo darbininkų skaitlių ant 500; reikalauja gerų raczių.

Bottenwood, Pa. Kasyklėje Parish 800 kalna-

kasių pametė dirbę, nes kompanija laiko darbininkus, kurie nepriguli į uniją.

Cleveland, Ohio. „Lake Shore & Michigan Southern“ geležinkelis pakėlė tu liems savo darbininkams mokestį nuo 5 iki 6 proc.; kompanijos iszmokėjimai pasididys ant \$30,000, o naudosis isz pakelto uzdarbio 1500 darbininkų. Trukių tarnams mokestis buvo pakelta jau ankscziaus, o dabar kompanija ketina padidinti algas maszinistams ir peczkuriams.

Harrisburg, Pa. Ant Pensylvanijos gelezinkelio pakeltos mokestys už valandą: maszinistams 2 centai, peczkuriams 1 ct. ir konduktoriams su pagelbininkais 2 ct. Apie kitus tarnaujanczius nėra dar žinios, ar pakels jiems mokestį.

Pittsburg, Pa. „Pittsburg Coal Co.“ nupirko „New Pittsburg Coal Co.“ kasykles Hocking'o klonyje už \$1,000,000, o dar ketina užpirti kitas kasykles tose vietose už 5 iki 6 milijonų dolerių.

Isz Amerikos.

Kiek nubausta smercziu.

Pereituos metuos visose Suv. Valstijose sudas apsudyjo ant smert 118 ypatų; isz tų 71 negrai ir 47 baltieji; pagal praszengimus, kaltininkai dalinasi sziteip: 107 už žmogzudystę, 10 už užpuolimą ant moterų ir 1 už iszplėszimą trukio. Bet Amerikoje yra dar kitoks sudas, — piktadėjų, — kurie, sugavę žmogų ir neisztyrę teisybės, czia pat pakaria ant pirmutinės szakos: tai Lynch'o sudas. Tokių atsitikimų 1901 m. buvo 135, pervis nukentėjo negrai — 107.

McKinley diena. Pensylvanijos gubernatorius Stone paskyrė 29 sausio dieną, kaip sukaktuves 59

metų nuo užgimimo, garbini-
mui McKinleyo. Kada-gireiks
szvęsti mirimo dieną?

G y v e n t o j ų
s k a i t l i u s .

Suvenytos Valstijos, drau-
ge su užgriebtomis svetimomis
szalimis, turi dabar po raiba
savo karuna 84,233,096 žmo-
nes. Pirm szimto metų buvo
vos 5,333,000 gyventojų. Gra-
žiai auga szita szalis, tik ne tuo
keliu eina.

N o r e j o
p a s i p e l n a u t i .

Tos szalys, kurios 1901 m.
užpuolė ant Kinų ir apiplėszė
juos, paskui pareikalavo nuo
kiniečių, kad suverstų joms
kasztus. Tarp tų szalių ir
Amerika prie McKinley buvo
pareikalavus 25 mil. dol.; bet
dabar apskaitė, kad kasztų
iszpuola daug mažiaus ir prez.
Roosevelt reikalauja tik 7 mil.
dolerių. Ką tai ženklina?

R a u p l e s .

Nuo keleto dienų jau negir-
dėti Plymouth'e naujai apser-
gant rauplėmis; už tai atsirado
jos Pittston'e, West Pittston'e
ir Duryea. Abelnai Luzernes
paviete rauplėmis sirgo, szitą
syk atsiradus, 133 ypatos, tarp
tų Plymouth'e ir jo apielinkėse
(West Side) 118. Lietuviams
smagu, kad tarp jų liga nei-
sipynė; buvo vienas atsitiki-
mas, bet ir tai nežina, ar tik-
rai rauplių buta.

P e r s i s z o k o .

Wisconsino universiteto pro-
fesorius Russel, atvažiavęs į
Chicago, skaitė vieszai lekciją,
darodinedamas, kad palinki-
mas į nusizudymą paeinas
žmonėse nuo „nusizudymo ba-
ccilų". Pajieszkojus pas patį
profesorių, veikiaus atitiktumė
„iszėjimo isz proto baccil-
las". (Bacilos — tai smulku-
tėliai mikroskopiszki sutvėri-
mėliai, kurie neszioja savyje
yvairių ligų užmasgį: taip yra
koleros baccillos).

N i c a r g u a ' s
p e r k a s a s .

Perkasas, kurį Šuv. Valsti-

jos nori įtaisyti sujunginui
Atlanto su Tykiuoju okeanu,
parsieis į 189 mil. dolerių.

N a u j i m e t a i
p a s R o o s e v e l t a .

Mūsų prezidentas taip gi no-
ri buti panaszus į „karalių":
naujus metus jis pradėjo su
didele iszkilme, ant kurios bu-
vo susirinkusių 8100 ypatų.

S t e b u k l a i

A m e r i k o j e .

Kuo ne visi laikraszcziai ra-
szo apie vieną žmogų Chicago-
je, kurs skundziasi turįs pilve
didelį žaltį. Turėjo nenaudėlis
isz aulo whiskey's iszsitraukti
ir dar neiszsipagiriojo. Vienog,
daktarai daro tyrinėjimus, net
su Roentgeno spindulių pagel-
ba.

P e r m a i n o s

v a l d ž i o j e .

Vyriausioji valdzia Wash-
ington'e pradeda, prie naujo
prezidento, mainytis: iszeina
izdo ministras Gage, kurs bu-
vo ne per blogu žmogum (jis
užstodavo už emigrantus); pa-
meta vietą taip gi vyriausias
paczto užveisda Smith, kurio
vietą užima H. C. Payne. Vie-
tą izdo ministro užims nuo 1
vasario buvęs gubernatorius
Shaw.

Nuo Redakeijos.

Prisiuncziamose mums ko-
respondencijose neretai užtin-
kame užpuldinėjimus ant pri-
vatiszkų ypatų; kitose vėl ko-
respondencijose pasitaiko ne-
mandagus iszsitarimai apie
ypatas arba įrėdnes, netikę
pravardziavimai ir tt. Iksziol
mes tokias korespondencijas,
kaip galima, taisydavome,
szvelnydavome ir stengėmės
talpinti. Bet nuo sziol stacziai
apskelbiame, kad panaszios
korespondencijos, kuriose atsi-
ras privatiszki užpuldinėjimai
arba piktžodziavimai, nebus
talpiamos nė isztisai, nė dali-
limis. Toks raszymo budas
nepritinka nė raszytojams, nė
laikraszcziai. Apie ypatas,

pildanczias vieszą priderystę,
galima raszyti ant tiek, ant
kiek tai palyti visuomenę.

Lygiu budu, nepriimsime
korespondencijų, nepadavus
tikro raszėjo vardo su pravar-
de ir pilno adreso.

Malonus mūsų koresponden-
tai sutiks su mumis, kad asa
biszkumas ir piktžodziavimai
tik žemina mus. Tankiai tyla
— geresnė byla.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Mahanoy Plane, Pa. 6 d.
Sausio buvo suszauktas pa-
prastas Susiv. L. A. kuopos
susirinkimas, kad iszrinkti
duoklę ir apsvarstyti kuopos
reikalus. Susirinkus sąna-
riams Bailino saleje, 2 valan-
dą po piet, prezidentas atvėrė
susirinkimą; perskaiczius pro-
tokolą isz pereito susirinkimo,
visi užsimokėjo prigulinczią
mokestį. Paskui, visi sąnariai
sutarė (neskaitant moterų, ku-
rioms tuotarpu tai neparanku)
užsiraszyti laikrasztį „Vieny-
bė", o taip gi kiekvienam įgyti
„Lietuvos Istoriją". Kaip ant
czionykszczių lietuvių, kurie
dar neyra taip augsztai iszki-
le, kaip kitų vietų lietuviai,
tokis darbas užsipelno pilno
pagyrimo.

Mūsų kuopa labai dailiai
elgiasi ir ruosziasi apie viet-
nius savo reikalus: ji, nepai-
sydama nė pravardziavimų, nė
piudymų, stumia vis pirmyn
pirmesnius savo užmanymus.
Galime tikėtis, kad kuopoje
įvyks, laikui bėgant, dar ge-
resni užmanymai, nes drauge
su laiku viskas ant svieto to-
bulinasi. Tik vargas pas mus,
kad vietoj apszviestesnių vy-
rų, turime pervis neiszmanė-
lius, kuriems dar daug reikia,
idant įgyti tikrą supratimą.
Turėkime viltį, jog tai įvyks
trumpu laiku. Dabar atsitai-
ko gana nelinksmi apsireiszki-
mai. Ana, 5 Sausio, ant ba-
liaus, kurį parengė Draugystė
Algirdo valstiečių Ameriko-

je, svecziams gražiai besilinks-
minant, nedailiai pasirodė tos
draugystės sąnarys, — viens
isz tų, kurie vadina kitus „be-
dieviais". Įsimaukęs „pasiu-
tusios karvės pieno", jis pra-
dėjo jieszkoti priekabių, už-
gaudamas nepatinkanczias jam
ypatas, tai yra „valnamanius".
Szie pastariejie, norėdami isz-
vengti nesmagumo, lenkėsi nuo
jo ir tik tuo budu sugėdino jį.

Prez. K. Ivanauskas,
Sokr. M. Dauksza.

Toluca, Ill. Czia tarp lie-
tuvių nėra ypatų, įgijusių
augsztesnį mokslą, ir rasis tik
keletas baigusių pradedama-
sias mokslinyczias. Žinoma
yra, kad juo žmogus menkiaus
apsiszvietęs, juo daugiau ja-
me aklos puikybės ir nesupra-
timo. Užsimink tokiam apie
mokslo arba skaitymo naudą,
jis pasakys: „ar isz to duoną
valgysi?"

Klystate, broliai: pasidairy-
kite aplinkui savęs ir aiszkiai
pamatysite, kad be apsiszvie-
timo mes esame silpni, nesu-
prantame priezasties vargingo
savo padėjimo, nematome, ko-
kia liudna ateitis mus laukia.
Sziadien turime jau ne mažą
skaitlių knygų, kurios gali su-
teikti mums daug dvasiszko
peno, turime laikraszczius,
kurie atveda ant tikro kelio.
Mums liekti tik naudotis isz
jų, o tada įgysime geresnį su-
pratimą.

Be mokslo ir szviesos, kaip
sakiau, mes silpni. Ar neisz-
naudoja mūsų storasprandziai
kapitalistai? ar neskriaudzia jie
mus ant kiekvieno žingsnio?
Jie patys stengiasi užtoti ke-
lią mūsų apsiszvietimui, idant
jiems lengviaus būtų laikyti
mus savo globoje. Tik paki-
lus tarp mūsų susipratimui ir
vienybei, mes galėsime nuvers-
ti nuo savęs priespaudą.

Kitu svarbiu daigtu, apie
kurį kiekvienas lietuvis turi
atsiminti, yra prigulėjimas į

tautiszka Susivienijimą. Pas mus susitvėrusi kuopa dar ne didelė, turi vos 17 sąnarių, bet tikėsimės, kad ji įaugės. 1 d. Sausio turėjome kuopos susirinkimą, laike kurio p. J. Kazlauckas kalbėjo į susirinkusius, dailiai paaiskindamas apie Susiv. naudą; ragino teipgi į skaitymą, Klausytojai padėkavojo delnų plojimais.

P. Vaicziulaitis.

Branford, Conn. Čia įsitaisė lietuviszka valgomų daigtų krautuvė. Tik tai negera, kad mūsų broliai nelabai linkę vaikszezioti pas savąjį; sako, kam reikia lietuviui varyti biznį? Pas Irszuką, girdi, geriausia, o be to dar žydėliui reikia duoti pelnytį, nes jis negali dirbti. Tai buk gudrus ir suprask mūsų lietuvi! Ir szeitp, branfordiečiai dvasisz kai ir protiszka užsnudę. *R.*

Fort Dupont, Del. Kaip matoma, tai mūsų tautoje kas kartas vis kyla liudnesni apsi-reiszkimai. Ir negalima su prasti, ar gal tai kovai galas artinasi, kuri jau tęsiasi nuo keliolikos metų, ar kitaip. Vienog, sziadien liudna darosi ne vienam isz mūsų tautiečių, iszgirdus tokius atsitikimus, koks atsitiko Philadelphio lietuviszkoj bažnyčioje: sztai po tų liudnų atsitikimų, vienas seržantas mūsų kompanijos atsinesza pas manę laikrasztį ir klausia: ar tu nežinai, kokia tai tauta, kuri Philadelphios bažnyčioj pakėlė musztynes (Lithuanian catholic church)? Asz negirdėjau tokios tautos? Ant tokio klausymo, asz neturėjau ką atsakyti, kaip tik nžsiginti — nežinaš tokios tautos. Taigi, broliai, kaip mes galime pavadinti tokius geradėjus, kurie iszkrėtė mums szitokią sztuką, užtraukdami juodą dėmę ant mūsų ir teip menkai pakilusios tautos asz nesistebiu, kad

mūsų kunigai stengiasi užkirsti mums kelią žengime pirmyn, nes jie isz istorijos žino, kad pirmžengystė visur sutiko ant kelio dvasiszkią, tai gal jie laikosi istorijos. Bet tą pati istorija vėl parodo, kad pirmžengystės nesustabdė nė armijos, nė kanuolės; taigi ir mūsų kunigų triusas nueis ant vėjo: jie tik užsipelnys papeiką istorijoje. Nelaimė, kad mes sziadien turime labai mažai mokintų vyrų, kurie galėtų vesti mus szviesiais keliais į geresnę ateitį. Tą darbą po teisybei, turėtų pildyti kunigai, kaip mokintiesni. Bet jie sako, kad jeigu tarnauti apszvietimui, tai reikia sugriauti bažnyčią. Man rodos, kad mūsų kunigai pažvelgtų aiskiausia, tai iszvytų, jog ne kiti griauja bažnyčias, bet jie patys: ne vienas yra girdejęs kunigus sakant, kad „bedieviam“ bažnyčios nereikia. Ir Philadelphios L. szv. Antano draug. vadina bedieviszka, nors ji daugiausiai padėjo kaszto ir triuso ant savo bažnyčios, o ir sziadien darbuojasi, kad nepatektų jų triusas į svetimtauczių nagus. Jug policiją į bažnyčią pakvietė ne szv. Antano draug., — tai buvo kunigų Kaminsko ir Kaulakio klaida. O vienog, nebuvo girdėti, kad nors vienas isz mūsų kunigų būtų nupeikęs tą nedailų jų pasielgimą; prieszingai, isz sakyklų Philadelphijos lietuviszka iszvadinti „bedieviais“. Ar gi jie imtų paveisdą nuo žydų tautos, kurioje ir pikčiausiam darbe vienas kito neiszduoda.

Kareivis.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Waterbury, Conn. Prisistebint į Waterburio lietuviszka, galima patėmyt jų nemenką krutėjimą, kas link tautiszko reikalų. Čia nors pamazi, kyla lyg koks szviesos stulpas, drė-

ksdamas pasenėjusius vortinklius ir skleisdamas ukaną nežinios. Lietuviszka kas kart su noru vis daugiau ir daugiau artinasi ir tėmyjasi į tą anot mūsų tautiečio poeto, „užburta užkerėta“, lietuviszka, naujai kilanczios, spindulį.

Sztai, Tautiszkojo Susivienijimo kuopa, kuri susirizsa isz 150 sąnarių, kas kart auga didyn, krauja sidabrinus lapelius ir prisideda prie papuošimo lietuviszko gojelio, kuris pereituos metuos geriausiaiam laike gegužės mėn. tapo iszmingai apgenėtas.

Kad atsiranda trukdytojai Susivienijimo, net tie, kurie savę vadina doros mokintojais, tai mūsų lietuviszka, tartum ant patyczių, raszosi prie Susiv., suprasdami, jog tas yra butinais reikalingu daigtu kiekvienam lietuviui, gyvenancziam svetimoj szalyje. Be abejonės, kad iki ateinancziam Susivien. Seimui mūsų kuopa turės 200 sąnarių ir vien tik isz Waterburio galės pasiųsti 20 delegatų į busentį Bostone Seimą.

Pas mus visi geresni lietuviszki vertelgos priguli prie tautiszkojo Susiv., todėl jiems visiems gerai klojasi. O kurie dar nesuspėjo (nors mažai tokių yra) suprasti reikalą prigulejimo prie Susiv., tie negali per daug girtis su pasisekimu „biznyje“. Dabar negali girtis, toliaus dar mažiaus galės, nes žmonės pradeda su prasti, moka atskirti gerą tautietį nuo abejutino.

Pas mus yra keletas vyrų, kurie nepailsdami Susiv. platiną; kaip visi mato, jų darbas atneszė gerus vaisius lietuviszka tautai. Ant laimės kas kart vis daugiau atsiranda gerų tautiečių, kurie nesigaili vargo, triuso ir nesibijo apszmeizų, bet veikia tą, ką tik iszgali. Tegul Waterburio lietuviszka ir ant toliaus panasziai darbuojasi.

— Szv. Juozapo draugystė

priesz kalėdas atidarė kooperatyviszka valgomų daigtų krautuvę. Todėl dabar yra netris tokios krautuvės, isz kurių dvi valdo szv. Kazimiero dr., o vieną, dabar naujai atidaryta, szv. Juozapo draugystė.

Laimingos pasekmės naujai uždėtai szv. Juozapo draugystės krautuvei asz nuo savęs, kaip budama lietuviszka ir Sus. sąnarė, nuo szirdies velyju. Teip gi, kad būtų geresnis pasisekimas, velycziau gaspadoriams, kaip galint greicziaus, jei dar nepriguli, prisirasztyti prie visų numylėto Tautiszko Susiv., o mes budamos draug-sąnarėmis, prireikėjus ko namams, niekad neaplenksime savo draugbrolių.

Kazimierinė bujoja ir isz pat pradzių rado pritarimą, kada gi jos krautuvės darbininkai ir gaspadorius yra stiprus Susiv. draugai. Nors mes, budamos moterimis iszrodome, buk mažai tezinom, bet tikėkite, jog mes gerai suprantam, kurie vyrai geri lietuviszka ir kuriuos reikia remti.

Sena Susiv. sąnarė.

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos užsimokėjo:

41 Lawrence, Mass.	8,50
34 Chicago, Ill.	3,50
45 Hazleton, Pa.	8,00
19 Toluca, Ill.	11,50
32 So Boston, Mass.	
Traideno draug.	16,00
10 Philadelphia, Pa.	48,00
6 Plymouth, Pa. Dauk.	39,00
Nauja Passaic, N. J.	19,50
9 Traverse City, Mich.	9,50
16 Mahanoy Plane, Pa.	7,00
37 Plymouth, Pa.	
D. L. K. Vytauto	5,50
5 Plymouth, Pa.	
Valancziaus dr.	11,50
J. Gedemin, Bridgeton, N. J.	1,00
Buvo	\$1062,05
Viso	\$1250,55
Kasier. T. Pauksztis:	

Socialistų platforma.

Žmogus, ar jis būtų žiokio ar tokio numanymo, negali nepripažinti vieno daigto: kad iš visų sistemų, kurios turi pasistatę užduotį išsriszti draugijos klausymus, socializmas, bent iksziol, atitiko geriausius kelius. Ne tas socializmas, kurio szmėkla neiszmanėliai baido vaikus ir mažaproczius, bet tas socializmas, kuris yra moksliszka sistema ir kuris parentas kaip ant istoriszku iszvadziojimų, teip ir ant szios dienos faktų. Mes esame papratę mislyti, kad socialistai, tai kokia vos ne plėszikų gauja, kuri ugnim spiaudo ir tykoja viską sunaikinti ir iszgriauti. Tuotarpu dirstelkime į apszviestesnes szalis, kaip Suvienytas Valstijas, Vokietiją, Prancuziją ir tt.: tų socialistų partijos, kurios organizuojasi teip lygiai, kaip, padėkim, czia republikonų arba demokratų partijos, nieku nesiskiria nuo kitų partijų, apart kitokios programos. Socialistai statė Amerikoje savo kandidatą į prezidentus ir niekam tai neiszrodė baisy dalyku. Vokietijos seime socialdemokratiszkos partijos sąnarių sėdi septynias deszimts penki vyrai, o balsuojant, socialistų kandidatai paskutinį kartą gavo daugiau balsų už visas kitas partijas, tik ką tie balsai buvo iszsimėtę po atskirius apskriczius. Reikia, vienog, tikėtis, kad ne po ilgo laiko vokiszki socialistai laimės didmeną balsų ir tada vieszpatystės likimas pateks į jų rankas. Bet ar mislyjate, kad jie tuoj viską ims griauti ir ardyti? Anaipol, jie tik stengsis permaintyti draugijoje davadą — blogesnį ant geresnio, pagal savo programą.

Tokia pat socialistiszka partija yra ir Suvienytose Valstijose. Ji buvo susirinkus į konvenciją mieste Indianopolis, Ind., 31 Liepos 1901 m. ir

iszleido savo platformą.

Socialistiszkoji partija saiko, kad ji norinti eiti isz vieno su tarptautiszku socializmu ir kad jos siekiu yra suorganizavimas darbininkų luomos, kaip lygiai tų, kurie pritaria darbininkams. Tas reikalinga, idant įgyti politiszką valdžią ir su jos pagelba perkeisti dabarnykszczią sistemą, prie kurios privatiszka savastis valdo visus darbo įrankius ir mainų pragumus, ir įvesti sistemą, prie kurios tie įrankiai pereitų į tautos savastį.

Sziądien viskas yra kapitalistų savasczia, o ne tų, kurie isztikrųjų gamina turtus. O turėdami viską savo rankose, kapitalistai laiko darbininkus po savo jungu.

Kapitalistų reikalai vieszpatauja sziądien visam svieta surėdyme; darbininkų buvis be mažiausio atsizurėjimo paszvenzcziamas jų godulystei ir pelnui; jie kelia kares tarp yvairių tautų; naikinimas randa visur pritarimą ir žudymas visos tautos dėl savo reikalų pagiriamas. O tai vien tam dalykui, kad kapitalistai galėtų iszplatinti savo ponystę prekystėje ir pramonėje kitų szalių ir kad sudrutintų savo galybę namie.

Jug, tos pat ekonomiszkos priezastys, kurios pagimdė ir sustiprino kapitalizmą, veda prie socializmo, nes socializmas panaikis luomas, kaip kapitalistų, teip ir darbininkų. Darbininkų-gi luoma yra tuo padaru, kuris įstatys naują ir geresnį surėdymą ant svieta. Visos kitos luomos, nors žiurint arba ir isztikrųjų kovoja tarp savės, bet joms vienaip reikalinga ir geistina, kad pasiliktu privatiszkas valdymas įnagių tvėrimui turto. Demokratų, republikonų arba kitokios partijos, reikalauamos pavedimo tautai gelezinkelų, telegrafų ir kitų susineszimo kelių, reiszkia ne ką kitą, kaip politiszkus szalininkus kapitalistų

luomos.

Darbininkai tik tada gali laimėti virszų, kovojant priesz suvienytą kapitalo galybę, kada jie susijungs į politiszką partiją, kitokią negu kitos, ir prieszingą toms partijoms, kurios valdo viską vardan turtinczių luomos.

Szeip ar teip, ekonomiszkas draugijos iszsiplėtojimas stacziu keliu veda į sunaikinimą kapitalistiszkos ukės; bet ar ankszciaus, ar vėliaus turi tai įvykti — priguli nuo to, ant kiek beturcziai ir darbininkai bus subrendę, idant tokią permainą įkunyti. Dėlto socialistiszkoji partija laiko už labai svarbų daigtą visukuo gelbėti darbininkus, kad jie įgytų szviesesnį supratimą ir atsiektų geresnį padėjimą. Teipgi svarbu yra, kad socialistai būtų renkami į politiszkus urėdus.

Mes patariame darbininkams statyti tokius reikalavimus.

1. Bendri savastis visų susineszimo kelių, kaip lygiai visokių vieszų užvedimų ir pramonės įtaisymų, kuriuos sziądien turi po savim trustai, monopolijos ir draugystės. Apėmus tautai dirbtuves, kasykles ir gelezinkelius, pelnas isz jų neturi būti apvercziamas antsumazininimo mokeszių nuo kapitalistų luomos, bet pavesztas ant szių dalykų: kad pakelti uždarbį, sutrumpinti darbo ilgį, palengvinti darbą ir atpiginti visuomenei mokeszczius už visokį dalyką.

2. Sykis už sykio mažinti skaitlių darbo valandų ir kelti mokesstį už darbą, idant numazinti kapitalistų pelną ir pakelti uždarbį darbininkams, kurie vieni sutveria visą lobį.

3. Kad darbininkai būtų apsergėti tamtikrose kasose, ar kiekvienoje valstijoje atskyrum, ar visoje szalyje isz vien, idant atsitikus nelaimėi, netekus darbo, užėjus ligai ar apnykus vargui ant senatvės,

kiekvienas darbininkas turėtų paszelpą; pinigus tam tikslui paskirs vieszpatystės izdas, o darbininkų luoma pati prižiūrės juos.

4. Kad būtų įvesti vieszi darbai. Skiriami ant to pinigai turi būti teip sunaudojami, kad darbininkai tikrai gautų savo darbo vertę.

5. Kad vaikams pavesti laiką mokintis iki 18 metų, o valstija ir miestai turi duoti iszteklių nupirkinui knygu, drabužio ir maisto.

6. Vienodas ukiszkos ir politiszkos tiesos kaip vyrams, teip ir moterims.

7. Kad darbininkai turėtų tiesą daryti savo įneszimus valdziai; iszrinktinius žmonės skiria pagal savo skaitlių; rinkėjai turi tiesą atszaukti savo iszrinktinį.

Toki turi būti pirmutiniai žingsniai, einant keliu suardymo kapitalistiszko surėdymo ir įvedimo bendrios ukės. Sziamė dalyke mes turime persergėti darbininkų broliją, kad pakilę neseniai paczių turtinczių tarpe užmanymai apie įtautinimą keletu susineszimo szakų yra ne kas kitas, kaip klasta: kapitalistų luoma geidžia tuo keliu įgyti tvirtesnį pamatą, isznaudojant kitas pramonės szakas. Darbininkų gerovė jiems anaipol nerupi. —

Skaitytojas isz to visko aiszkiai mato, kad socializme nėra nieko baisy. Jis, kaip ir kiekviena nauja teorija, sunkiai ir isz dalies su baime priiima. Bet tai vien per mūsų nesupratimą. Kad socialistų programa labiausiai tinka darbininkams, iki nebus geresnės, — tai ir neregys pamatys.

Dar juokingiaus ir blogiaus daro tie, kurie tvirtina, buk socializmas noris panaikinti tikėjimą ir iszgriauti dievinycijas. Socializmas, kaipo ekonomiszka teorija, nesiveržia į žmogaus sąžinę ir dvasiszkuos reikaluos palieka kiek-

vienam pilną liuosybę. Yra nemažai religiszkų draugysčių, kurios iszpazīsta socializmą. Pagal daugelio numanymą — įvykdinimas socializmo bus ne kuo kitu, kaip įkunjimu Kristaus mokslo. Ir tas numanymas yra teisingas.

Rusinai kovoja.

Mazai kas isz lietuvių turi platesnį numanymą apie nedidelę tautą, gyvenančią po Austrija, rytinėje Galicijos dalyje, o teipgi Bukovinoje; vadinasi ji rusiniais ir priguli prie malorusų (mažarusių) kelmų; skaitlius jų maž-daug lygus lietuvių skaitliui: jų esą į 3½ milijono (Enciklopedičeskij Slovar P. P. Soikina).

Lietuviams žingeidu ką-nors apie juos iszgiristi, nes tos tautos likimas yra beveik toks pat, kaip lietuvių. Nuo amžių jie pateko po lenkų valdžia ir įtekme, nuo amžių jie stėnėjo nuo szlėktiszkų botagų, nuo amžių jie neturėjo nė žemės, nė gyvenimų, tik vien dirbdavo ponų naudai. Lenkai anose gadynėse draudė rusinams prigimtą tikėjimą, per ką didesnė jų dalis pavirto į unijotus; mažesnė dalis — katalikai ir pravoslavai. Nuo kada visoje Europoje žmonės atgriebė ypatingą liuosybę ir sziek-tiek tiesų, rusinų padėjimas ne kuo labai pasigerino. Galicija, taigi ir rusų szalis, yra lenkų rankose; ir kaip pirma spausdavo ir skriausdavo žmones ponai, teip dabar skriaudžia juos valdžia, susidedanti isz tų pat lenkiszkų szlėktų. Apsakyti, kokios neteisybės dedasi rusinų kraszte, stacziai negalima; jei palygisime jų padėjimą prie lietuvių padėjimo po Rusija, tai turėsime beveik teisingą supratimą apie rusinų vargus. Lenkiszką valdžią tyczia laiko rusinus tamsybėje, neduodama jiems nė mokslainių, nė mokintojų. Atsky-

riam žinių apie rusinų apszvietimą mes neturime po ranka, bet gana bus paminėti sztai ką: pagal naujausias žinias, visoje Galicijoje, isz 7,300,000 gyventojų, nemoka nė raszyti, nė skaityti 4,666,416 žmonių. Statistika, vienog, priduria, kad menkiausiai pramokusių yra rytinėje Galicijos dalyje, tai yra tarp rusinų.

Isz viso ko ėmus, rusinai yra tikri mūsų broliai. Veidmainystės ir vilionės, kaip pas lenkus, lietuviai neraz tarp rusinų. Nė viens isz laikraszczių, iszeinanczių Amerikoje, neatsiliepia apie mus su tokia simpatija ir meile, kaip rusiniszki laikraszcziai. Rusinai turi Amerikoje savo kunigus, kurių dalis giliai apszvietus, turi placzias nuomones ir tikrai pasiszventus savo darbui, o ne temdinimui žmonių.

Mums priderėtų, kiekvienai progai pasipynus, reikszti rusinams lygias simpatijas. Kiekvienas lietuvis, o ypacz darbininkas, su didele savnauda galėtų skaityti rusiszką laikrasztį „Svoboda“. Mes patartume tiems, kurie pažįsta rusiszką arba lenkiszką kalbą (toki lengvai supras rusiszka), parsikviesti tą laikrasztį, kurio adresas toks: „Svoboda. 111 Lackawanna str., Olyphant, Pa.“ Kasztuoja 2 dol. ant metų.

Savo tėvynėje rusinai, turėdami sziokią-tokią politiszką liuosybę, pradėjo kovoti už savo tiesas; toji kova nuo tulo laiko eina asztriai. Nelytėdami kitokių dalykų, papasakosim, kaip kovoja rusinai, idant gauti savo rusiszką universitetą mieste Lvov'e.

Tas žinias paduoda „Svobodos“ korespondentas 52 num. praslinskių metų.

Austrijoje gyvenanczios tautos, kaip cekai, italai ir pietiniai slavėnai, padavė seimui reikalavimus, kad įtaisytų jiems tautiszkus universitetus;

bet toks universitetas reikalingiausias būtų rusinams, kurie iksziol turėjo lankyti lenkiszkus arba vokiszkus universitetus. Dėlto rusinų delegatai įneszė apie tai į seimą praszymą. Studentai-rusinai, norėdami paremti tą praszymą, apszaukė ant 19 lapkriczio susirinkimą. Bet Lvovo universiteto senatas apgavo studentus: pats, nežinant, permainė dieną, paskirtą susirinkimui, permainė paczia programą, nedavė salės, kurioje paprastai atliekami studentų susirinkimai. Lenkiszki profesoriai perdaug buvo įsitikėję į rusinų kantrybę ir pertempė stygą: ji truko. Studentai — rusinai susirinko, nežiurėdami uždraudimo. Vietoje gražumu perkalbėti tuos jaunuszusius jaunikaiczius, profesoriai szoko vaikyti juos kumszcziomis ir daleido, kad universiteto tarnų rankos pakiltų priesz mokslo jieszkanczia jaunuomenę. Universitetas tapo uzdarytas. Tuotarpu pradėjo judėti ir visa szalis. Bet studentai — lenkai užtraukė ant savęs amžiną gėdą: didesnė jų pusė, vieszam susirinkime, nutarė, kad rusinai neturį tiesos reikalauti sav universiteto Lvov'e, ir nupeikė rusiszką studentų pasielgimą. Tik vieni studentai — socialistai, o teipgi politechnikai, stoji rusinų pusėje ir tokiu budu iszgelbėjo gerą savo vardą. Tiesa, lenkiszki studentai Krokavoje ir Perymyszliuje, ir szejp lenkų susirinkimai mieste Zakopane ir Paryziuje užtarė už rusinus. Už tai toki padukę savo lenkavime laikraszcziai, kaip Gazeta Narodowa, Przegląd, Dziennik Polski, kurie ir be to niekad doro žodžio neparaszydavo, iszliejo ant rusinų visą savo neapykantą ir piktumą, — nuo ko užsikrėtė ir universiteto senatas, kurs savo atsiszaukime iszvadino rusinų studentus nuo zmia gauja, o len-

kiszkus studentus iszgarbino, kaipo apgintojus universiteto garbės, ir kurstė juos stovėti apgynime universiteto. Lekcijos turėjo prasidėti 3 gruodzio. Tą rytą lenkiszki studentai styri-no į universitetą su lasdomis, geležinėmis pirsztinėmis, o nevat durklais, idant „ginti universiteto garbę“. Bet į tą tarpą atėjo nuo ministro prisakymas uzdaryti universitetą. Tą pat dieną atsitiko dalykas, kurio nieks ant svieto nesitikėjo: visi studentai-rusinai pareikalavo savo rasztų ir pametė universitetą. Sako, kad neturime tiesų savo žemėje, tai eisim į svetimas szalis mokintis — kas į Viednių, kas į Czerniovie'ius....

Tas atsitikimas sujudino visą Austriją. Paczioje Galicijoje žmonės rinkosi kiekvienam sodziuje, kiekvienam kampe, szimtai telegramų ir szejp laiszkų lakstė į Lvovą: tai buvo balsai, kuriais Galicizina atsiliepė prakilniai savo jaunuomenei. Ir kur tik yra kokia rusinų kuopelė, isz tų lėkė aidai, sveikindami jaunus kovotojus ir ragindami juos neprastoti stiprybę.

Viedniuje suszaukė du susirinkimu: studentų ir darbininkų. Ant studentų susirinkimo atėjo visų-visa kuopa, susidedanti isz studentų, paeinanczių isz-po Rusijos. Teip padarę, studentai-rusai aiszkliai parodė savo brolystę ir tuo pat iszgedino tuos nedabrendėlius, kurie norėtų įjungti rusinų tautą į nagaikos vieszpatystę. Darbininkų susirinkime buvo ir lenkai-darbininkai. Bukovinoje teipgi buvo keletas didelių susirinkimų.

Ir teip, sukilo į kovą visa tauta. Dalykas czia ne vienam tik universitete: czia eina klausymas apie savistovių rusinų gyvastį, klausymas — ar teisybė ar nedorybė turi imti virszų. Ir verda toji kova — sunki, nelygi. Lenkų padu-

kėliai turi savo pusėje „augš-
tą valdžią“ Viedniuje, o rusi-
nai turi tik teisybę, kuri, anot
žmonių pasakos, „sziadien ap-
driskus klaidinėja“...

Rusinai kovoja — kovoki-
me ir mes, kaip jie! Drauge
su jais pratarkime jų žmonių
dainelės žodžiais:

„A vsich, chto javno abo tai
no nam ladit puta i jarem;
vsich darmojidiv radikalno iz
svoho kraju vymetem!“

Sykologija.

I.

Jos nauda.

Sykologija yra mokslas di-
delės praktiškos vertybės, su-
jungtas su kiekvienu kasdie-
niniu klausymu, lytinciu gy-
venimą.

Mums, moterims, sykologija
yra už vis svarbiausia, nes mu-
sų paszukimas buti mokinto-
jomis ateinancijos gentkartės.
Stengsiuosi iszguldyti tą moks-
lo szaką, pagal sziadieninį sto-
vį, nekludant praeitį.

Medega tam mokslo skyriui
yra surinkta, prisiziurint į
gyvus, auganczius, veiklius
vaikų protus kiekvienam jų
iszsilankstyme, teip kaip juos
mato tėvai ir mokintojai diena
po diena, bėgant isztisiems
metams.

Neabejoju, kad perskaiczius
szi paiszinėli, kiekviena moti-
na taps sugabesnė auklėtoja ir
mokintoja vaikų.

Supratus jau kartą, kad isz-
mokinti kudikį galima, vien
pabudinus jo protą, idant jis
veiktų savyje ir dėl savęs, ma-
tysime, kad tas mokslas, tokiu
budu, yra sujudinimas kudi-
kio proto į veiklumą, — veik-
lumą, kuris nebutų atsiradęs
be tokio pakurstymo isz szi-
alies.

Visas mieris ir siekis moks-
lo, kaip naminio, teip ir moks-
lainės, yra: padaryti isz kudi-
kio kuonotobuliausią valstietį
ir draugijos sanarį ir tiktai tas
mokslas atliks savo užduotį,

kuris padarys isz kudikio žmo-
gų — tobulą ypata — apskritai
pilną ir užbaigtą, — kaip pro-
tiszka, teip ir fiziszka ir mo-
raliszka; užtaigi toks mokslo
budas, kuris aplenks kame —
nors tą tobulinimą isz bent
kurios dalies, bus ant tiek jau
blėdingas.

Auginant vaikus, turime ži-
noti, kad geidziame isz jų pa-
daryti idejaliszkus valstie-
czius; bet kaip tai galima
geriausiai, įvykdinti kadangi
su kitu vaiku negalima jokios
rodos gauti, — yra svarbus
klausymas.

Taigi sykologija ir bus czia-
mums pagelba. Isznaudojant
dabartinės sykologijos meto-
das, galima trumpu laiku su-
rasti įturį kudikio proto: jo
proto apglobimą svarbiausiose
szakose, kaip lygiai atminties
ir atydos pajiegas. Taigi da-
bar turi du pirmutiniu daigtu
priesz savę: 1) paveikslą, tai
yra, idejaliszka valetietį, ku-
riuo geidi vaiką ateityje ma-
tyti; 2) gyvą vaiką arba ne-
iszdirtbą medegą.

Taczius, treczius dalykas
yra svarbiausias, kada pakyla
klausymas: koku budu bus
geriausiai isz to nemokinto
kudikėlio, — szios žalios ne-
iszdailintos medegos, — pada-
daryti užbaigtą sutvėrimą —
idejaliszka valstietį? Tasai
klausymas yra svarbiausiu už
vis, jis reikalauja daugiausia
atsargos ir iszmanumo isz pu-
tes motinos arba mokintojo,
idant teisingai iszrisztas taptų.
Tame tai klausyme ypatingai
sykologija duoda daugiausia
pagelbos.

Pirmiausiai mokinkime pra-
ktiszkausiu ir naudingiausiu
daigtų, nes tik tokiu budu ga-
lima lengviausiai ir geriausiai
protą isztobulinti; tik tuo ke-
liu padarysime isz vaiko gei-
dajamą idejaliszka žmogų.

Dėltogi, kiekviena motina
ir mokintoja, suprantanti savo
pareigą, imasi už sykologijos,
ir su jos pagelba ir patirtais

nuospredžiais, apsvarsto tris
klausymus: 1) kuo yra priesz
manę stovintis kudikis? kokis
yra įturis jo jauno auganczio
proto? kokios yra jo pajiegos
ir galė? 2) kuo geidziu jį pa-
daryti (pagal sąžinę)?
3) koku budu reik naudotis,
idant szie siekiai ir idejos įsi-
kunyty? kokis mokslas užima
svarbiausią vietą iszauklėjime
kudikio proto į tobulą tipą
protiszkos gyvybės ir veiklu-
mo?

Sykologija atsakys ant tų
klausymų: per ją stacziiai pa-
tėmysi veikmę suteikime to
arba kito trupinėlio mokslo
ant proto, ir tokiu budu, bus
galima įspėti jo vertybę isz-
plėtojime pas kudikį miegan-
cziu proto pajiegų. Žinoma,
kad labai svarbu turėti siekį.
Beto, nė architektas nepasta-
tytų gražų butą, neturėdamas
planų, nė protiszko paveikslą
triobos, kurią diena po diena
stato. Jeigu net toksai kalvis
arba raczius turi protu perma-
tyti tą, ką jis geidzia padaryti,
tai kaip galima butų tikėtis
pasekmingai vaikus mokinti,
neturint aiszkaus supratimo,
ko geistumėt sulaukti isz vai-
ko, po savo vadovyste auklėto?
Žinoma, patys mokintojai ar-
ba motinos turi savo planus
padaryti, apart to turi turėti
tą gabumą, kurį apturi isz ar-
tymo prisiziurėjimo ir kaman-
tinėjimo to klausymo.

Kadangi protas yra tikras
ekzistuojantis daigtas ir tobu-
linasi pagal tam tikras neper-
zengiamas tiesas, teip lygiai
kaip kad kunas sugyvena su
tikrais įstatymais, — tai ir ku-
dikio supratimas iszsilanksto
pagal panasziias tiesas. Teip
esant, argi ne aiszku, kad
mokslą teisingai gali įkvėpti
vien tas, kuris apsipažinęs su
sziomis tiesomis.

Atminkime: iszstobulinimas
vaikų protiszka, kaip ir kuni-
szka, visuomet laikosi tam tik-
rų gamtos suteiktų įstatymų; ir
daleidziant, kad prie tų įstaty-

mų tėvai arba mokintojai ne-
sitaiko, proto netobulumas pa-
žymėtas bus vaikuose, ir vien
tada, kada szias tiesas sąžinisz-
ka seks ir su jomis pilnai su-
gyvęs, vaikai tobulai taps isz-
auklėti — protas bus turtin-
gas pajiegose ir augszciausia-
me tvirtume.

Taigi patys nuspręskite, ar
apsimoka patirti tas tiesas?
Kas isz tiesų yra geriausia
protiszkam augimui?

(Bus dar).

Dr. J. T. Želviens.

Baltramiejaus naktis.

(Žiur. 2 num.)

Leiskite kraują!

Palikęs savo kareivius, ka-
pitonas Jurgis puolėsi namon,
tikėdamas užtikti namie savo
brolių ir persergėti jį; bet an-
sai buvo iszėjęs ir pasisakė
tarnui negrįszias ant nakties.
Kapitonas lengvai atminė, kur
buvo nuėjęs jo brolis, ir pa-
siskubino į tą vietą. Pralieji-
mas kraujo jau buvo prasidė-
jęs. Kas žingsnis jį kliudė
žmonių maiszatis, zudytojų
gaujos ir retėziai, pertiesti sker-
sai gatvių. Jam iszpuolė eiti
pro karaliaus rumus Louvres,
o tų ir siautė visų smarkiau-
sias įdukimas. Toje mieste
dalyje gyveno daugybė pro-
testantų; tą valandą buvo už-
puolę ant tų gyventojų mies-
tiecziai — katalikai ir kara-
liszki kareiviai, su liepsna ir
gelezim rankose. Tų, kaip
skaudziai iszsitaria istorikas
D'Aubigne savo knygoje „His-
toire universelle“, *kraujas
plaukė upeliais, subėgdams į
upę*; negalima buvo pereiti
gatve be baimės, kad neu-
musztų, nukritęs, lavonas, ku-
riuos trankė isz langų.

Katalikų partija tyczia buvo
paliepus isz anksto nugabenti
didesnę laivų dalį ant kito
upės kranto; teip jog daugybė
žmonių, norėjusių gelbėtis ana-
pus upės, turėjo arba szokti į
upę ir nuskęsti, arba zuti ant

vietos nuo bardiszių, kardų ir peilių, su kuriais vaikėsi hugenotus kareiviai ir szejp katalikai. O tuotarpu, kaip sako tas pats istorikas, viename isz karaliszko rumo langų matė Karolių IX, szaudant isz ilgo muszkieto į nelaimingus žmones, jieszkanczius kur pasislėpti.

Perszokdamas per žlagszczius negyvėlius, aptaszkytas kraujais, kapitonas skubino pirmyn; kas žingsnis jis galėjo žuti isz skerdikų rankos. Jis užtėmyjo, jog pas visus apsiginklavusius miestieczius ir kareivius rankos buvo apraisziotos baltais szalikais ir ant kepurių prisagioti balti kryziai. Nebuvo didelis Jurgiui daigtas užsidėti tuos zenklus, bet jis biaurėjosi kaip skerdikais, teip ir visais jų zenklais.

Ant upės kranto kas žinikas szuktelėjo jį. Atsigrižęs, jis pamatė žmogų, apszarvuotą nuo galvos iki padų, kuris, vienog, kaip matyt, nesinaudojo isz savo ginklų. Ant jo kepurės teipgi balsgnavo kryzius; jis vartė pirsztuose kasžin kokią popieraitę, lyg jam visai nebutų rupėję to vakaro atsitikimai. Tai buvo Beville, bajoras, karaliaus palydovas, su kuriuo Jurgiui tekdavo tankiai susieiti. Jis szaltai žiūrėjo į lavonus ir į gyvus žmones, kuriuos mėtė į upę Seine'ą nuo tilto.

— Po velnių, Jurgi, ką tu czia veiki? Koku stebuklu tu czia atsidurei ir isz kur atsirado tas tavo stropumas? Jugu tu, kaip pažiurau, medzioji hugenotus?

— O tu pats ką veiki tarp jų nenaudėlių? — atrėmė Jurgis.

— Asz? Asz, po velnių, temyjuosi kas regėti. O ar žinai, ką asz szia dien iszkirtau? Tu jug pažįsti senį Michel'į Cornabon'ą, tą hugenotą-branžininką, kuris tiek kartų iszlupo nuo manęs dideles palu-

kanas?

— Tu užmuszei jį, nelaimingasis?

— Asz? Tai tav! Asz nesiskizu į tikėjimo dalykus. Asz ne vien neužmusziau jo, bet paslėpiau jį savo kelnorėje, o jis atleido man visą skolą. Tokiu budu, asz padariau gerą darbą ir gavau už tai atpildymą. Teisybė, reikėjo net dusyk prikiszti pistalieta prie gerklės, idant jis paraszytų pakvitavonę, bet Dievas mato, kad asz nebucziau szovęs.... Sztai, dirstelk į tą moteriszkę, kuri kybo ant tilto rasto, užsikorus drapanomis. Ji nupuls... ne, ji nenupuls! Po velnių, reiktų isz arti prisiziureti.

Jurgis nuėjo tolyn. Jis spustelėjo sav ranka per kaktą ir suszuko:

— Ir szitas dar bus visųprakilniausias isz bajorų, kuriuos man teko patikti szia dien Paryziuje!

Jis pasuko į gatvę Saint-Jacque, aptemusia ir tuszczia. Matomai, tų negyveno nėjokis hugenotas. Bet ir tų girdėti buvo triukszmas isz artimų gatvių. Tik staiga ant baltų sienų blyksterėjo szviesa nuo liepsnojanczių sakuotų žibintuvų. Peskriodė orą dygus riksmas, ir Jurgis pamatė pusuogę moteriszkę su palaidais plaukais. Su kudikiu rankose, ji bėgo su neiszpasakytu spartumu. Du vyrų vijosi ją, kurstydami viens kitą riksmu, tartum medincziai, vydamiesi draskantį žvėrį. Moteriszkę buvo jau beuzsukant į tarpnamį, bet į tą akies mirksnį viens isz persekiotojų paleido szuvį isz muszkieto. Kulka įstrigo į nugarą ir moteriszkę parpuolė. Bet tuoj vėl paszoko, pribėgo prie Jurgio ir parklupo priesz jį. Įtempus visą savo pajiegą, ji atkiszo kudikį kapitonui, lyg pavesdama tą mažulėlį jo mielaszirdystei, ir numirė, neisztarus nė žodžio.

— Dar vienu mažiaus tos szunų veislės! — szukteiėjo žmogus, ką paleido szuvį. — Asz nepadėsiu muszkieto, iki nepriszaudysiu nors dvyliką.

— Nieksze! — suszuko kapitonas ir vienam akimojui pistalieta szuvis, kaip žaibas, isztiko tą nenaudėlį. Jis pargriuvo ir jo galva atsimuszė į aną sieną. Jis dilbtelejo baisy sum žvilgiu ir, paslydęs užkulniais, suknibo ant žemės: jis buvo negyvas.

— Kaip! jus szaudote kataliką! — suszuko nuszautojo sebras, kurs viena ranka laikė žibintuvą, o kitoje sukruvintą kalaviją. — Kas-gi jus esate? Už-ikeikiu misziomis! Jug jus isz sparcziosios karaliaus jotės! Dieve mylėk! Jus apsirikote, pone oficiere!

Kapitonas iszsitraukė isz-ūz diržo kitą pistalieta ir užtaisė jį. Matydams tai ir iszgirdęs dirgtelejimą gaiduko, brožudis suprato, kad jam striuka, ir metęs savo žibintuvą, pasileido visomis keturiomis bėgti. Kapitonas nenorėjo į jį szauti. Jis pasilenkė, apžiūrėjo gulinčią ant žemės moteriszkę ir persitikrino, kad ji negyva. Kulka perskriodė ją perdėm. Kudikis, apėmęs ją rankutėmis, rėkė ir verkė; jis buvo visas aptaszkytas krauju, bet stebuklingu budu nesužeistas. Kapitonas turėjo daug triuso, iki atėmė jo rankutes nuo motinos, į kurią jis buvo įkibęs isz viso savo vieko; kapitonas įvyniojo kudikį į savo ploszczių. Pramokintas sergėtis po szito atsitikimo, Jurgis pakėlė negyvėlio kepurę, nuėmė nuo jos baltą kryžių ir prisegė prie saviszės. Tokiu budu jis be jokių kliuczių pasiekė namus, kuriuose rado savo brolių.

Kapitonas apipasakojo Bernardui, kas dedasi ant Paryziaus gatvių. Bernardas ėmė rugoti ant karaliaus, Guiz'ų ir paterių; jis norėjo tuoj isz-

sprusti isz Paryziaus ir prisidėti prie savųjų, jei hugenotai kur spirsis priesz katalikus.

Bet visi Paryziaus vartai buvo apstatyti karaliszku kareivių ir stengtis isztrukti butų labai pavojinga. Dėlto Bernardas liko tuose pat namuose, kurių gyventojai, kaip geri katalikai, nebijojo užpuolimo.

Iszauszus dienai, skerdimas ne vien nepasibaigė, bet atbulai — dar pasididino; dabar pradėjo galabinti žmones neskubindami, rimtai, vieną po kito.

Neuvo Paryziuje nė vieno kataliko, kuris nebutų prisisegęs balto kryziaus, neapsiginklavęs arba neužskundęs iszlikusių hugenotų; kas nebutų to daręs, jį butų apszaukę patį eretiku. Tuo tarpu karalius, sėdėdamas savo rume, leido pas savę tik žudytojų vadovus. Prasti žmonės, tikėdamiesi pasipelnysią isz svetimo gero, pristoję prie gvardijos ir kareivių, o kunigai ant pamokslų bažnycziose kurstė tikinczius dar antra tiek pasmarkauti.

— Sutrisime vienu brankszmu visas siaubuno (smako) galvas, — rėkavo jie, — ir padarysime galą naminei kareisyki ant visada.

Ir idant įkalbėti tiems kraujo godiems ir prietarų pilniems žmonėms, kad Dangus laimina jų žvėriszkumą ir ragina juos lieti kraują, rodydams didelį stebuklą, pamokslininkai szukavo:

— Eikit, pažiurėkit, kur Nekaltųjų kapinės: pamatysite, kaip putinas puikiai pražydo ir iszbujojo, palaistytas eretikų krauju!

Ir daugelis apsiginklavusių žudytojų miniomis traukė iszkilmingai atiduoti garbę szventamjam krumui ir grįzdavo nuo kapinių, įkvėpti naujo troszkimo gožti kraują ir žudyti tuos, kuriuos neva pats

dangus teip aiszkiai apsudyjo. Žudydami moteris ir vaikus, kartojo Katarinos Medici žodžius: „che pieta lor ser crudela, che crudelta lor ser pietoso“ (sziądien žmoniszkiaus yra buti beszirdziu, o baisiaus buti žmoniszku).

Seni hugenotai, nesykį statę stiprias kaktas priesz nevydonus, dabar tartum paszventinta auka, tykiai guldę galvas nenaudeliams, kurie kovos lauke drebėdavo priesz juos: hugenotai pasirinko sav kankintinių garbę vietoje kariauninkų garbės.

Prisisotinę hugenotų kraujo, mielaszirdingiausi isz katalikų siulydavo iszlikusiems gyvasti, jei jie iszszizadės erezijos. Bet tik mažas kalvinistų skaitlius tiko ant to ir velyjo iszsivaduoti nuo mirties ir kankynių, meluodami ir veidmainiaudami. Moters, vaikai kalbėjo savo „Tikiu į Dievą“ tarp kalavijų, iszkeltų ant jų galvų, ir mirė be mažiausio skundo.

Praslinkus dviem dienom, karalius bandė sustabdyti skerdyne, bet palaidus žmonių godulius jau ne teip buvo lengva nuramdyti. Ne vien nepasiliovē žudymas, bet patį karalių kaltino už nedievobaimingą nuolaidumą: jis turėjo iszszizadėti susimylėjimo žodžių ir parodyti žmonių akysę visą piktumą, kurio jis ir be to budavo visada kupinas.

Kapitoną Jurgį karalius liepė suimti už nepaklausymą savo paliepių ir paszdino į kalėjimą. Bernardas, pabuvęs keletą dienų pasislėjęs, isztruko isz Paryžiaus ir pristojė prie pakilusių priesz karalių hugenotų.

(Bus dar)

Aukos A. Gavienui.

J. Jukonis, Brockton, Mass.	25
E. St. Louis, Ill.	
J. Szpakauckas	25
A. Zamulskis	25
A. Cziuza	25
M. Simaitis	10

K. Lenkutis	15
Pittston, Pa.	
J. Szilingis	25
J. Kurauckas	50
A. Radzevyczius	25
J. Avizienis	10
Trenton, N. J.	
P. Szaudis	25
V. Butanavyczia	25
J. Kundrotas	25
M. Micevycziene	10
O. Liczkunienė	10
Fr. Masulevyczia	25
Chicago, Ill.	
P. Szlakys	50
J. Garnisauckas	-5
B. Garnisauckis	-5
D. Rimsza	-5
M. Artieruckis	10
J. Gratis	15

Union City, Conn.

V. Duoba	1,00
T. Ratkevyczia	50
J. Ratkevyczia	50
J. Eidukaitis	50
Ag. Kraiczmonienė	50
M. Czižauskas	50
K. Vaitiekaitis	25
F. Bekeris	25
V. Karbauckas	25
A. Ratkevycziene	25
Ona Baranauckiute	25
V. Skroblas	25
Ona Poskevycziene	15
P. Dulbis	25
V. Baradinskas	25
M. Firensa	15
A. Masziotas	25
K. Vaicziulis	15
S. Dielinykaitis	20
Fr. Girdauckas	20
F. Lieponis	25
J. Sliesoraitis	25
M. Zementauckas	10
J. Dielininkas	10
P. Kudoras	-5
V. Norvaisza	10
P. Artauckas	10
V. Kamaitis	25
J. Antanaitis	25
J. Jenuszaitis	10
M. Malukaitis	15
P. Grajauckas	15
J. Mikaitis	25
Agota Moruszkiute	25
V. Mikaicziute	25
V. Grišis	25
E. Kaspar	25
J. Jeszinskas	10
Zig. Pavilionis	15
J. Norkevyczius	25

Katarina Sadlauckiene	
A. Bankus	
J. Virbickas	
B. Kamaitis	
J. Girdauckas	
Paul. Kazaliuniute	

Tekle Kazaliuniene	15
J. Labanauckas	10
F. Ladinis	20
M. Dausevyczia	20
B. Baltruszaitis	10
P. Vasgirdis	10
A. Kreiczmon	25
M. Stoczunas	25
A. Sztarulis	10
F. Vaiczis	25
J. Baradinskas	25
J. Kazeliunas	10
A. Szurna	15
P. Barkauckas	10
M. Raulynaitis	10
J. Kazeliunas	-5
S. Pruselaitis	25
J. Baltruszaitis	10
K. Bakutis	25
J. Bekeris	25
V. Karbauckas	25
Ursule Bekeriene	25
V. Gelezunas	50
J. Mikals...	25
E. Janczauskas	25
K. Sagavycziene	50
M. Gelezuniene	25
M. Ratkevycziene	25
N. Kraiczmoniute	25
Z. Kraiczmoniute	25
A. Stankevyczia	25
J. Lieponis	25
T. Pranaitis	25

Westville, Ill.

F. Paplauskas	75
A. Jasaitis	50
J. Kirvielis	25
S. Dervinis	25
A. Kuprusevyczius	15
J. Szlazas	15
V. S. Kreivėnas	25
J. Ysoda	25
J. Musteika	15
P. Paulius	-5
V. Musteika	-5
S. Banevyczia	10
A. Pisanka	10
J. Senkus	10
A. Gurevyczia	10
M. Lapinskas	10
M. Zurauckas	10
P. Dagilius	-5
J. Kromelis	10
J. Zvirblis	10
J. Dailyda	25
E. Zanevski	25
J. Uzdavinis	25

Boston, Mass.

J. Tamulynas	50
J. Raulinaitis	50
P. Dvareckis	25
M. Stelmokas	25
J. Viztinis	25
A. Kulieszius	10
Magdalena Raulynaicziute	10
Marijona Raulynaitiene	10

Katarina Burneliute	10
Buvo	\$33,67
Isz viso	\$67,92

Pasargai. Isz Boston, Mass pagal aukautojų suraszą, iszpultų \$2,10, o Redakcija gavo tik \$1,85. — N. 1 „V.“ nuo p. O. Klymavyczieneš įplaukė ne 25, bet 15 centų.

Aukos A. Viztaliui.

J. Jukonis Brockton, Mass.	25
J. Tamulynas Boston, Mass.	50
J. Raulynaitis	25
Chicago, Ill.	
V. Tobuliavyczia (lenkas)	25
A. Przybilski (lenkas)	25
A. Grzegorzewska	10
K. Rutkauckas	15
F. Rubakin	-5
M. Artieruckis	15
Westville, Ill.	
Fr. Paplauskas	25
A. Jasaitis	50
St. Satkauskas	25
J. Kirvielis	25
J. Dervinis	25
A. Kuprusevyczia	10
J. Szlazas	10
V. S. Kreivėnas	25
J. Ysoda	25
J. Musteika	10
St. Banevyczia	10
A. Pisanka	15
K. Andriukaitis	10
A. Gurevyczia	10
M. Lapinskas	15
J. Raulynaitis	10
E. Zanetskis	10
Priskaityta isz N. 39 „V.“	2,27
Buvo	\$3,10
Isz viso	\$10,42

Aukos kankintiniams.

Trenton, N. J.	
P. Szaudis	25
V. Butanavyczia	25
J. Kundrotas	25
M. Micevycziene	15
O. Liczkunienė	15
Fr. Masulevyczia	25
Pagal N. 39 „V.“	Buvo 9,77
Labu	11,07

Aukos ant besimokinančios jaunuomenės.

J. Jukonis, Brockton, Mass.	50
V. Deimanta, Plymouth, Pa.	40
Surinkta pas pp. Alytus, Plymouth, Pa.	1,63
Buvo	1,75
Labu	4,28

Isz visur.

Anglijoj, Sziaurinėje Vallijoje, straikuoja kalnakasiai; valdžia užsiundė ant darbininkų policiją ir kariumenę. Naujų metų naktį straikuotojai isz naikino kitose vietose krautuves, triobas, skebsų gyvenimus ir t.t.

Anglijos valdžia neiszmoka algų savo kareiviams, kurie turi per tai vogti burų galvijus iszsimaitinimui. O karalius Eduardas VII paskyrė kasztų savo karunavojimui pusę milijono dolerių. Londone ir didesniuose Anglijos miestuose žmonės mirszta badu, o nieks jiems neatkiszta nė skatiko pagelbai.

Vokiečiai padarė daug trukszmo isz priezasties zudymo burų moterų ir vaikų Pietinėje Afrikoje. Vienog, visoje Vokietijoje surinko burų naudai vos tik \$18,750. Negražiai pasirodė tokia didelė ir turtinga szalis, kaip Vokietija. Apie Austriją gėda ir minėti: tų surinkta burų naudai tik \$1,750.

Anglijai visai striuka su pinigais. Karė su burais isztuszino visus jos kiszenius, ir ji griebiasi prie didžiai keistų ir apjuoktinų dalykų: Anglijos valdžia uždėjo munitą ant vaikszciojanczių po svieta muzikantų, tikėdamasi gauti pelną nuo tų žmonių, kurie klaidžioja iszalkę ir apdriskę.

Finnlandija arba Suomija turi isz viso 2,702,077 gyventojus. Vienog, toji maža tauta be baimės pastatė sketerą rusiszka terionijai.

Lvove, Galicijoje, viena jauna mergina paskyrė isz savo pasogos 1000 kronų paszelpai studentų-rusinų, kovojanczių už savo tiesas ir nukentėjusių nuo lenkiszkos valdžios už patrijotizmą.

ZEMIU DULKĖS.

APYSAKA,
lenkiškai parašyta M. Radzevyčiūtės.

(Tąsa.)

— Nedalinga mano kvietkele! — sušnabzdėjo, glausdamas ją prie savęs.

Negalėdama apmalšinti gaikščiojimo, nesipriešino jo glamonėjimui. Jautėsi teip nelaiminga ir teip apleista!

— Ko aš grįžau į to netikėlio grinčią ir dar jį permeldžiau, kad pasiliktu! — skundėsi. — Man rodėsi, kad jis čia pasidarys švelnesnis, nurims, kaipo tėvas bus! O į ką jis pavirto? Gerus žmones Švedus pridengė gėduliais, numspadarė gėdą ir prapultį!

— Neverk, Rožiuke, tu nekalta. Tavę kiekvienas paguodos ir pasigailės. Jo daugiaus nematysi! Palinksmis tavę Dievas už tai gera dalimi! Neverk, vargdienėle!

Raulas vis artyn glaudė ją prie savęs ir ant galo teip pasilenkė, kad jo lupos pasiekė jos kaktą.

Ji, apsiaubta vien tik savo rupesčiu, davėsi bučiuoti, o jo kraujas pradėjo žaisti ir širdis smarkiai plakti.

Jau buvo patvoryje Diškių sodo, kaip jis ją apkabino ir kaištai suspaudė, bučiuodamas veidą ir lupos. Tada ji atsipeikėjo ir labai persigando.

— Raulai! — pradėjo maldauti, — tai nepritinka! leiskite! turite savo merginą! Tai nusizengimas!

— Ką aš darysiu, jus teip numylėjęs, kad negaliu susilaikyti, teip prie jusų širdis traukia! Eikite už manęs, o aną pamesiu. Prisiekiu!

— Nekalbėkite niekų! Susipraskite! Negaliu buti pati tokio pono, aš — kvaila kaimietė! Negaliu eiti už jusų! Leiskite!

— Jeigu manę nors šiek tiek mylėtum, tai eitum, tik tu turbut kitą myli!

— Kad ir norėčiau mylėti jus labiaus už savo žemę ir dangų... nemokėsiu. Palikite manę! Žmonės pamatys ir sugadys man garbę. O tik ji teliko man, varguolei!

Jis susigėdo ir nužemintas atsitraukė, o ji, lyg persipraszydama, pažiūrėjo jam į akis ir pirma įėjo į grinčią. Jis valandėlę luktelejo, idant savo sujudimą apmalšintų. Virė jo krutinėje didelis noras prie tos merginos, vienog, nė ant mislies neatėjo dėl jos čia pasilikti. Vežtų si ją drauge, vestųsi per prievartą, bet likti, palaidoti puikų likimą — ne, to nepadarys!

Sugrįžęs į grinčią, jau atsipeikėjo, sergėjo savo akis ir žodžius, ramiai priminė Mariukai, kad duotų vakarienes. Senis Jonas jau atsigaubeno Rožiukę ant suolo ir, pasisodinęs šalia sa-

vęs, glostė kaip savo vaiką.

— Ir vargšę merginą papenėkite, — tarė; — tegul nors valgiu pasistiprina, nes visai apsilpus! Jus, moters, negraudinkite jos savo verksmu. Tegul atsigauna, tegul susiramina!

Mariuka pastatė ant stalo vieną garuojantį bliudą ir padėjo du šaukštu.

— Sėskite ir valgykite! — pavadino švogeri ir seserį.

Perskirti stalu, valgė išvien, semdami iš bliudo kopustus ir dalindamiesi duonos riekute. Jonas tyčia pradėjo šnekėti apie ką kitą ir neužilgo, rodėsi, sugrįžo ramumas. Paskui paguldė Rožiukę seklyčioje, ir grinčioje aptilo. Tiktai Raulas savo kamaraitėje negalėjo ilgai užmigti, susierzinęs, neramus, su galva, pilna visokių užmanymų...

Ant rytojaus po pusryčių Rožiukė, nežiurėdama maldavimų ir priešinimūsi, nežiurėdama nė prikalbinėjimo vyrų, nė moterų veiksmo, išsirengė į dvarą. Pabučiavo seniui ranką, pasibučiavo su seserim ir jau norėjo tik eiti, štai Raulas atsistojo ir sulaikė ją pės slenkstį.

— Teip nebus! — tarė: — neisite, lyg elgėta, pėsčia, o nuvažiuosite, kaip ukininko dukterė ir sesuo. Petras paėmė į žagrę brolio arklius, bet tvartelyje stovi timsros kumelės, ką nupirkau tėvui prie ūkės. Nuvežčiau aš pats, tik žmonės galėtų paleisti kokias skriaudžiančias kalbas, tai Andrius jus pristatys priderančiai iki pat dvaro vartų. Teip bus geriaus ir gražiaus.

Rožiukė pažiūrėjo į jį dėkingai, o Andrius, pripratęs klausyti turtingo brolio, kaip tėvo, jau rengė vežimėlį.

Nuvažiavo Rožiukė našlaitė, augštai ant vežimo, su dvejetu penėtų žemaičių veislės arklių, išlydėta visos šeimynos net už vartų, palaiminta Jono.

Vežimėlis šokinėjo, o Raulo kumelės linksmi prunkštė, ji ilgai žiūrėjo atsigrįžus ir iki pat grįžkelei dar matė Raulą, stovintį ties vartais ir lydintį ją įsimylėjusiomis akimis, o vėjas sklaistė ant jo galvos plaukus, ataugusius per vasarą teip, kaip nešioja prasti žmonės. Kaip tik grįžkelė pridengė tą vaikina, Rožiukei pasidarė teip ilgu ir sunku, lyg būtų giminę palaidojus, ir verkė patylomis visą kelią, negirdėdama švogerio šnekos.

Po valandos sugrįžo Andrius ir papasakojo, kad ponai priėmė merginą su džiaugsmu, pristatydami prie panaičių, kad jai tų bus gerai ir ramu. Visi nudžiugo, Raulas tik tylėjo, visai nesavas, nuvedė į tvartą savo kumelės, o paskui sėdėjo, lyg miegustas, nė prie darbo, nė prie paprasto siautimo su vaikais nesiimdamas. Tik tada prasiblaivė, kaip senis Jonas pradėjo kalbėti apie persikraustymą į naujus namus, užim-

tas tuo dalyku, pilnas džiaugsmo.

Jau buvo pabaigtas jo numylėtinio butas, ryt ketino šventinti. Raulas jau kalbėjo su ponu ir išliuosavo Martynuką, pristatydamas jį prie seno tėvo į pagelbą ukėje.

Jau ir valsčiuje pasirašė, atiduodamas savo dalį broliams, jau pirko visokių rakandų ir ukės įrankių, ir karvę su pusmečiu veršiu, ir keletą kiaulių, ir tris avis.

Buvo pilna visko, o ant durų Rupinas išdrožė nukryžiuotąjį ir visą paauskavo. Tai gi kalbėjo apie tą persikraustymą užporyt, apie neužbaigtą pasėlį, ir apie pašarą gyvuliams ant žiemos.

Su sykiu garsiai atsidarė durys ir šnekos nutilo, kaip aguonas sėjant.

Įėjo Kristupas.

— Atėjau atsiimti merginos! — sumurmėjo, nepasisveikinęs.

Nieks neatsiliepė, nė į jį nepažiūrėjo, tik senis Jonas turėjo, nors trumpai ir nenoroms, atsakyti:

— Dvare tarnauja!

— Parsivarysiu aš ją tuojau su lazda! Nuo Raulo man teip gi priguli pinigų už darbą...

— Kiek? — paklausė Raulas.

— Trijs rubliai!

Raulas, tylėdamas, išėmė pinigus ir padėjo ties juo ant stalo.

Kristupas juos pasiėmė, apžvelgė, lyg laukdamas išmėtinėjimų ir koliojimo, norėjo bartis, bet nieks neatsiliepė. Net karštoji Mariuka, nors ir labai norėjo, necyptelėjo nė žodžio, jausdama ant savęs rusčias vyro ir šešiuro akis.

— Likite sveiki! — atsisveikino Juodis, išeidamas.

Nieks jam „su Dievu“ neatsakė.

Prasidėjo tada baisus jo likimas, kurį pranašavo Rupinas, neišgirdo jis žmogaus balso. Giminės, pažįstami, moters, maži vaikai — visi, rodos susitarę — sutikdami jį aplenkia, rodos jo nė nebutų, be žodžio, be pasiveikinimo, be Dievo vardo.

Jeigu į ką atsiliepė, gavo trumpą atsakymą, jeigu į kurį pažiūrėjo, sutiko šaltas, rusčias akis.

Maži vaikai, ištolo jį pamatę, šaukė pasibaisėję:

— Juodis parsidavėlis!...

Per visą dieną vaikiojosi po kaimą drąsiai, jieškodamas ką užkabinti — vakare parsivilkio į tuščią butą ir, paėmęs kirvį, sukapojo Rožiukės stakles, o baltą jos katę paspyrė koja ir išmetė laukan.

Butas buvo nešluotas, pečius šaltas, tamsu visuose kampuose. Be merginos neteko butas dušios.

Kristupas neilgai rimo. Kas—žin kas krimto jo širdį.

Nuėjo pas Butkų ir atsisėdęs tarp ukininkų, pareikalavo degtinės.

— Nėra degtinės! — atrėmė šinkorius: — rengėsi parvežti Švedas, na!... dabar neturiu arklių.

— Dabar jusų Švedas nešios pančius ir vaikščios pėsčias, kol nepastips! — drąsiai riktelėjo Juodis.

Nieks nepasipriešino, nė nepitarė. Visoje karčiamoje pasidarė tylu, lyg kape, žmonės pradėjo vienas paskui kitą skirstytis, greit baigdami alų ir pypkes.

Pasiliko jis vienas, nes ir Butkus įlindo į kamaraitę.

Pasėdėjo valandą ir išėjo nesavas, lyg išsigandęs, netekęs dėlei to, lyg smerčio, tylėjimo visos savo drąsos ir atsvaros...

Ant rytojaus nuėjo į dvarą parsivesti Rožiukės, bet, nesutikęs niekur merginos, pasisakė ponui. Įvedė jį į raštinyčią, kur ponas kas—žin ką rašė ir paklausė šalta ne kaipo kokio pažįstamo, o tik kaipo svetimo:

— Ko atėjai?

— Atėjau sesers, vakar pabėgo... Neleisiu jos tarnauti ir noriu vestis...

— Ar apie Rožiukę šneki? Ji serga, buvo daktaras ir atrado, kad ji labai sumušta. Ar nežinai, kas teip padarė, nes aš turiu šitą dalyką paduoti į sudą?... Vis tiek dabar jos vestis negali, nes guli labai bloga!

Kristupas nusiminė, matydamas poną teip šalta ir stačiai kalbant.

Sumurmėjo ir išėjo, labiaus nusiminęs. Parėmė butelio duris kuoleliu ir ant rytojaus jau kaime jo nebuvo... Išėjo aplinkiniuose dvaruose darbo jieškoti.

XIII.

Švedo inpedinis.

Iš Raulo kamino pakilo pirmutiniai dumai, pilki, lėkdami tiesiog į giedras padanges.

Iš tolo pamatė juos šventameistris Rupinas, beeidamas ant lazdų, pamaži, į tą šalį.

Sunki buvo jam kelionė ir turbūt turėjo labai svarbų reikalą, jeigu atsidėjo teip savę varginti.

Atlankė savo koplyčelę, pasilsėjo valandėlę pas šaltinį ir vilkosi toliaus, apsiliesęs prakaitu.

Į palivarkelį vedė naujai išrėžtas kelias. Buvo jau aptverta, apkasta ir geri vartai, ką saugojo kiemą ir vietą, paskirtą sodui.

(Toliaus bus).

Vieszpatystėje Congo, Afrikoje, kurią europiečiai užgriebė ir pavertė į savo koloniją, valdžia tyczia užlaiko 500 laukinių žmonių—žmogėdžių; tie žmonės paskirti tam, kad žudytų ir estų (aiszkiai: estų) tuos isz vietinių negrų, kurie pakėlė maisztą priesz europiecius. Apie tai liudyja belgiszkas kapitonas Burrows.

Kaip skaitytojai zino, vokiečiai pradėjo smarkiai persekioti lenkus, kurie gyvena Prusijoje (lenkų tų yra 3,627,000); daugiausiai to persekiojimo mokslinciose, kur neduoda vaikams mokintis lenkiszkaie nė poterių. Kur vaikai pasiprieszino, vokiečiai muszė ir baudė juos, o teip gi kiesz į kalėjimą jų tėvus. Visas svietas nupeikė vokiečių darbus, o daugel vietose kelia priesz juos visokias demonstracijas. Sztaie, Petropilėje, naujų metų dienoje, studentai su žmonėmis užpuolė ant namų, kur gyvena vokiszkas pasiuntinis Radolin, iszdauzė langus, patį Radoliną apkulė ir t.t. Atlėkę kazokai iszvaikė žmones, tarp kurių 38 tapo sunkiaie suzeisti.

„Echo de Paris“ paduoda, kiek tulos vieszpatystės turi kanuolių: Rusia 4702, Vokietija 3,372, Prancuzija 3196, Austrija 1920; o tai tik tvirtžemio kanuolės, neskaitant tų, ką ant kariszkių laivų ir tvirtumose. Kad suleidus į vieną daigtą, tai butų pragaro szventė!

Lenkai Varszavoje užpuolė ant vokiszko konsulio namų, iszdauzė juose langus, nutraukė ir sumindžiojo vokiszką karuną, apmėtė namus purvais. Ką policija sugavo, tuos generalgubernatorius nukorojo be sudo, pasodinęs į kalėjimą nuo 2 sąvaiczių iki 3 mėnesių: 12 studentų, 4 mokintinius kitų mokslainių ir 5 szejp žmones.

Parsiduoda lotai ant pigių iszlygų, South Wilkes-Barre, prekė nuo 200 iki 800 mokant po \$500 ant mėn., dasizinkit pas J. J. Pauksztį.

Lietuvizskoms moterų draugystems.

„Lietuvaiczių draugystė“ Plymouth, Pa., meilingai kreipiasi prie visų kitų moteriszkų draugyszių, idant jos teiktusi paduoti kuoveikiaus tikrus savo adresus, siųsdamos laiszkus ant apaczioje padėto vardo. Reikalinga tai dėl naujai užmanyto ir, tikėtis reikia, svarbaus dalyko.

Dr. J. T. Želvienė,
Centre Ave. and Church str.
Plymouth, Pa.

Teatras ir Balius.

Simano Daukanto Teatraliszka dr. Waterbury, Conn. rengia loszti dramą „Vaito pirszlystė“, komedija 2se permainose, o po to pasilinksminimą, 23 Sausio (January) 1902 m. New Turn Hall, ant Jefferson gatvės, t. y. ketvergo vakare. Salė bus atvira nuo 7 valandos vakare, o loszimas 8-tą. Vietinius ir isz aplinkinės lietuvius ir lietuvias szirdingai užkyieziame pributi.

S. D. T. Dr. Komitetas

Susirinkimai.

Didelis susirinkimas, Newarko Susiv. L. A. kuopa turės savo metinį susirinkimą 19 dieną Sausio, po N. 517 Market str., 2 valandą po pietų. Tą pacią dieną 3 valandą po pietų bus susirinkimas T. M. D. kuopos toje paczioje salėje. Užkvieciu visus sąnarius ir norinczius prisiraszyti susirikt.

V. Ambrozevyčia.

Shenandoah, Pa. Susirinkimas kuopos 23-czios Susiv. L. A. bus laikomas 18 dieną Sausio 1902 ruime Liet. Knygyno po N. 200 E. Centre str. dėlto užkvieciami visi sąnariai, kad sudėti mokesį ir atsiimti „Gramatikas“. Teipgi kvieciame ir norinczius prisiraszyti.

Kuopos sekr. J. Kunca.

Chicago, Ill., 19 d. Sausio, bus susirinkimas sutvėrimui Susivienyjimui L. A. kuopos ir T. M. D. kuopos. Prasadės 1 val. po piet, p. K. Laudanskio salėje, po N. 3301 S. Morgan str. *M. J. Domijonaitis.*

Vagis!

Nekoksai valkata atsibastę į Scranton, Pa., iszkraustė baksa, paėmė auksinį laikrodėlį, vertą \$86,00 su lenciugėliu ir auksinį ziedą, vertą \$6,00, teipgi ir pinigų \$10,00 ziedas su didele akia ant jo dvi litaros F. K. Sakėsi atvažiavęs isz St. Louis ir buvęs kokį laiką Spring Vallei Ill., už policmoną, augumo yra vidutinio, usai ir plaukai rudi, apsirėdęs pilku overkocziu, szneka paszvelbdams lietuvizskai, lenkiszka ir angliszka. Meldziu brolių lietuvių sulaikyti, gausite atpildymo \$15,00; duokit žinę po sziuo adresu:

Frank Križanauskis,
1744 Meylert Ave.
Scranton, Pa.

Pajieszkojimai.

Mano sunus Kazimieras Auszra 11 metų, isz Plymouth, Pa, iszvažiavo nuo manęs 30 geguzio 1901 m. ir bene nukeliavo į Himrod, Ill. Jeigu kas isz brolių lietuvių žinotų jo užsilaikymą, teiksis suteikti man žinią, už ką asz atlygįsiu \$5,00, ant szio adreso:

J. Auszra,
161 Nothingham str.
Plymouth, Pa.

Asz, Barbora Radavicziutė, dabar po vyru Lapinskienė, pajieszkau savo dėdės Kazimiero Esevskio, Kauno gub., Raseinių pav. Girdėjau, kad gyvena kada Mahanoy City, Pa. Jis pats ar kiti geri tautiečiai, kurie apie jį žinotų, teiksis duoti žinią po adresu:

Fr. Lapinskis,
Box 93 Baggaley, Pa.

Pajieszkau savo draugo Juozupo Kumpos; 2 metai, kaip Amerikoje gyveno, pirma Brockton, Mass. Praszau praneszti ar jis pats, ar kas kitas po adresu:

Pet. Korcey,
Pricedale, Pa.

Asz, Jurgis Usdila, pajieszkau 4 savo brolių, kurie paeina isz Szventežerių par., Seinų pav., Suvalkų gub. Gyveno Plymouth, Pa., bet jau metai, kaip neturiu nuo jų žinios. Jie patys, arba kas pažįsta, malonės atsiliepti po tokiu adresu:

Mr. Jur. Usdila,
Box 23
Hibbing, Minn.

Asz Wladislovas Wnorowski, pajieszkau savo szvoгерio Frenki Bishorek ir seselės Marcelės Bishorek; pirmas jos vyras buvo vardu Jonas Karanauckas, o dabar ji už antro vyro Franki Bishorek, kursai gyvena: 19 Loddiger Road Mare Street, Haekey N. E. London.

Jisai yra sziauczius, pirma laikė sztorelį. Praszau ar jų paczių, ar gerų tautiecių duoti man žinią:

Wladyslawas Wnorowski,
1338 South Fronth Str.
Philadelphia, Pa.

NAUJIENA!

Mokslas karpymo moteriszkų rubu.

Merginos ir moters, kurios moka siuti, bet neapsipazinusios su karpymu, gali kuono trumpiausiai laike iszmokti karpyti. Kurios dieną neatlieka nuo darbo, gali mokintis vakarais. Tai yra labai smagus daigtas moterims, kaip lietuvėms, teip lenkėms ir slovėkėms, kurios gali iszmokinti ko—nors savo dukteris. Asz užtikrinu, jog iszėjus dviem savaitėms, kiekviena mokintinė pati pataikys sukarpyti szį—tą vaikams arba ir sav.

Dasizinkite pas

F. Piotrowski.

106 E. Main str.
Plymouth, Pa.

Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikis. Puslapių 32. Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdumojimai arba medicacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ką pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siųst ir į tėvynę per cenzurą, į usl 81, prekė 20c

Lietuvizska Gramatika, raszytojams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.

Lietuvizska Krcstomatija, paraszta p. E. Volterio. 1,40

Juszkos žodynas 2,00

Geologija, (su paveikslais) paraszta A. Geikie 30c.

Isz kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? 20c.

Kaip gyvena augmenys (su paveikslais) 35c.

Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.

Mūsų dielės (szundaktariai, szundvokaciai, svetimtaucziai, ponai, kariauna ir kunigai) 10c.

Pasidavimas ir pelnas (kaip vienas lietuvis isz Did. Lietuvos parsidavė vokieciams, kurie jį paskui iszvarė isz savo szalies) 10c.

Baudziava Lietuvoje 15c.

Balsas Darbininkų 15c.

Szirdis žmogaus 15c

Du broliai, atsitikimas isz paskutinės Turų su Maskoliais karės 5c.

Valdimierus, apysaka pagal kun. Szmidtą 25c.

Trumpi szneka apie limpanczias ligas ir kaip nuo jų atsigtinti 10c.

Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip juos pažinti 15c.

Parinktos lietuvizskos dainos pagal Ant. Juszkevyczių 10c.

Ukiszkos draugystės įvairiuose krasztuose 10c.

Ukiszkas kalendorius ant 1902 metų 15c.

Ligos ir skausmai

yra greitai iszgydomi, vartojant Dr Glenn's „Peace in the family“. Banųk! Sutaiso M. Bevan, Plymouth, Pa. Klauskite pas savo kromininkus. Didelis procentas perkancziams.

Saliunas.

Geriausie lietuviams užėiga, kurs sveikiausias alus, geriausia degtinė ir cigarai isz paczios Havannos, su taboka sudaryti ir kosulį gydo. Kas netiki, tegul persitikrina. 501 Illinois ave. Zenon. Smilingis E. St. Louis, Ill.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame isdirba skaniau
sia, geriausia ir sveikiausia
ALU ELIU ir PORTERI
Po No 600 iki 612 Pearl str.

**ELIZABETH N. J
PETER BREIDT**
Locninikas.

Temykite motinos.

Po 25 metų tyrinėjimo ir prakti-
kavojimo szpitolėse ir szejmynose
Asz persiludijau koku budu gelbe-
ti publika. Asz turėjau tukstanczius
persiliu ijimų, kaip bandavonė ma-
no naujo budo gydymo kroniszkų li-
gų, ir specialiszkai moterių ir vaikų
Nėra sztoje szalije ir svetimose sz-
lise, kurs virszytų mano buda gydy-
mo. Galite apsznekėti savo locnoje
kalboje arba apraszyti norus ar rei-
kalavimus. Pribuk asabiszkai jei
nemoki raszyti savo kalboje, jei ga-
lima akzaminas dovanai. Idėk uz
2c. marke dėl utsakymo.

M. E. JACKSON, M. D.
P. O. Box 492
Office 246 Indiana Ave.
HAMMOND, IND.

Kas prisius 25 ct. paczto
markėmis ant žemiaus padėto
adreso gaus puikų tautiszką
Paveikslą, tai yra D. L. K.
Keistutį su Byruta. Adresuo
kit teip

V. Kudarauckas,
Bx 234 Lawrence, Mass.

Sergekis

rudeninio perszalimo ir kosulio.
Jei tēmysi gerai, tai persliu-
dysi kad yra geriausias pagalbe-
tojas.

**Severos Balsamas
del plaucziu.**

yra užtikrintas vaistas nuo kosu-
lio perszalimo ir plauczių sustip-
rinimp. Permaino nusiminima
ir užsidedimą ir sustiprina orga-
nizmą Prekė 25 ir 50c.

**SEVEROS
St. Gothardo Aliejus,**

geriausia gyduolė nuo nusidėginimo, sutini-
mo, reumatizmo ir t. t. Visi pagiria jo ver-
tybę. Prekė 50 ct.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gaunamos
pas A. Groblevski, 111 Main str.
Plymouth, Pa.

Zmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver-
te tavo piningų ir palengvinimą ant:
Romatizmo,

**Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio**

Tai nueikie in sztorą, psá savo tautietj ir pareika
lauk ZMIJEZNIKO kuris yra padirbtas aptie-
koje dedės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Paleng-
vins tau koźname karte.

Jeigu sergi ant:

**Vidurių, Kepenų,
arba Kraujo.**

Gerik EGIUTERRO No 1. prigelbės koźname
karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, prie-
puolio ir gripo.

**JAIGU NORI GAUTIE TIKROS
TRAJANKOS**

Tai praszykie tosioką kę Aptiekorius Groblevskis
sudarę. Yra tai sudirbtas isz vioklių angalių ir
szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaip
tai sako syk po 27) ant svieto gereinės Trajankos
nesiranda

Aptiekorius Dədə Groblevskis jan dėl ko-
no žinomas, yra vienas garsingiausių Aptieko-
rių tarp mūsų tautos czionai Amerikoje. Tei-
po-gi yra dėl koźno žinoma, jog vienas geras ap-
tiekorius žino ir ženklina daugiau kaip 10 daktarų,
nežina pagalboj susirgusios žmonijos. Dėlto-
gi jeigu kada jus Dievas teiktisai delipatēt kokia
liga, tai tuojaus nusidnokite ani rodos pas jįj.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

W. Matusевичius.

Uzdėjan krautuve visokių 'avorų kaip ant tai:
marszkintų, kalnierių, naktaizų, petnesų, viso-
zių skrybėlių, pagal madą overkotų marszkinių ir
dar kitokių daigtų Teipogi laikau ir krianciszką
szapą, siaviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai
jeigu einat pas žyda, gerians eitit pas savo tautietj
112½ Main st. PLYMOUTH, PA.

Laiszkas

in Woj. Groblevski, pabrikanta vaistu,
Plymouth, Pa.

Pequabuck, Conn. 19 lapkriczio
1901 m. Dabar asz, Vicentas Dobro-
volskis, padėkavoju labai gražiai
Jums, brangus pone Grabliauckas,
uz Jus tokią didelę loską, uz
tokias geras gyduoles. Daneszu
Jums, brangus pone, kad priėmiau
nuo Jus viską, kaip raszėte, ir radau
viską; pradėjau imti gyduoles, tai
koźną dieną jaucziu, kad eina man
geryn ir jau neturiu tokių skaudėji-
mų kaip pirma turėjau ir ilgus cze-
sus kenczian. O dabar turiu nodieją,
kad jus ger's gyduolės labai didelę
man pamaczj suteiks. Tai labai, labai
didel'ai dėkavoju, brangus pone
Grabliauckas.

Vincas Dobrovolskis.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the
Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

INOSKAITYKAI

Kapitalistai sako: kad kę darbininkai užmano
ir veikia, tai tas yra niekai.
Mus darbininkų kuopelė matydama jog mūsų
sunkiai uzdirbti pinigai tenka pavieniams kar-
cziaminikams. Tai gi, uzdejoje darbininkiszką
karcziamą, kur liehviai po sunkaus darbo galės
susitpinti savo spēkas.
Keleiviai pribuvę isz kitų vietų gaus pas mus
melningą priemimą ir prieteliszkę rodą.
Lietuviu Prekystes SALONAS.
785 Bank str. WALTERBURY, CONN.

**ZINGEIDU IR AKYVA
DĒL SVIETO.**

Tikrai vlenatinė gydykla ant už-
želdinimo plaukų ant praplikusiu
galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiko
plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: mūsų gy-
duole nustabdo Dantų skaudėjmą į
keles minutes. Mes savo gyduoles
gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant
6 bonkutes \$1.00. Siuncziam pacztu
ir į svetimas szalis. Budas kaip jas
vartoti yra parodytas keliose kalbose.
Norint gauti visą rodą su informaci-
je per laiszką adresavokit sziteip:
The J. M. BRUNDZA CO. Chemists
Box 2361. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.
Mes katik gavome szviezių pavasarinių czeve-
rykų vyriezknų, moteriszkų ir vaikų, visi yra Juni-
jos darbo, parduodame uz visai pigę prekę. Tei-
po-gi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo.
Atelk ir pamėgink, o busi užganėdintas.

Kankinimas Romatizmo.

Nė vienas isz parengtų instrumen-
tų ant kankinimo kuno per Hiszpa-
niszką inkviziciją negali lygintis
kankinimams kuriuos, turi iszkęsti
žmogus, romatizmu sergantis, kas
diena laike szalto ar drėgno oro.
Kiekvienas sąnarys turi vietą dėl
didelės nelaimės, kiekvienas mus-
kulas iszrodo turintis kas minuta
naują vietą dėl skausmo, nėra ma-
žiausios dalies kuno kad nejaus-
tum atskyrio pastovinczio skausmo.
Liga prasideda rankose ir kojose,
bet jeigu skubei nesigydo, gal ap-
imti visą kuną. Netik vienas kan-
kinimas szitos baisios ligos isz-
traukia visą energiją, bet visos
dalys kuno prieszingai dirba ir nie-
kas kaip tik skausmai užima jusų
mislis.)

Kas tik tavę žada iszgydyti yra
mielas, užtad jus romatizmais ser-
ganti esate apgaunami lengvu bu-
du mostimis, proszkais ir kitais
niekniekais. Kada jau viską tą
busite iszmėginę kreipkitės ant
tikro kelio, ką jums jau pirmiau
reikėjo padaryti, ir eikite pas dak-
tarą — specialistą, o tokiu yra:

DR. LEONARD LANDES,
134 E. 24-th str.
New York City.

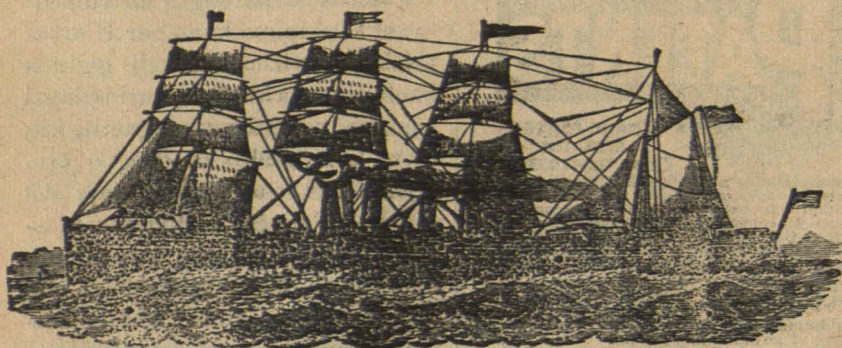
Nes jisai isztyrinėjo szitą lygą ir
jos pasekmes ant yvairių ligonių
per ilgus metus. Czionai nėra už-
minimo visiszškai, jisai pažįsta ro-
matizmą ir tavo romatizmas gal
buti iszgydytas. Jisai gydo savo
nauju budu su elektrika ir greitai,
o be pasekmės gydymo visisz-
kai negali buti. Jau pirmą dieną
gydymo pajausite lengviaus, skaus-
mas nustos ir kaip tik sugadintas
kraujas bus sumažintas busite pil-
nai ir užbaigtai iszgydyti.

Neabejok ir netrotik vilties! nes
nepasisekimas yra negalimas. Ne-
kęšk skausmų nė dienos ilgiaus! —
nės pagalba laukia tavę. Užsira-
szyk sau vardą ir adrisą:
**DR. LEONARD LANDES 134 E.
24-th SRT. NEW YORK CITY,**
arba iszkirpk szitą apgarsinimą ir
atsineszk su savim. Jei negali atei-
ti, raszyk, bet asabiszkai ar per
laiszką atsiszauk tik pas SPECI-
ALISTA.

HOTELIS arba geriausia
užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmo-
nių. Kurie norite szį bei tą dasizi-
noti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti
vyno ir visokių Arielkų, ar cigarelių
skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką
18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste ant labaigerių linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszčius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukijei geltono kolerio ir pirk lami nuo sztorninku visados reikalaukit Kazuno Trajank s. Jeigu negalit gaut pas savo sztorninką, mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusa per pacztą į trumpą laiką.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panasziooms ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins ligą, bet ir praszalins į trumpą laiką. Kasztuoja \$1 00, su prisiusintimu per pacztą \$1.25 ir bus greit prisiussta Gumbo-Kura susideda izz dviejų preparatų bonkutes vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjimą greit apstabdo, su prisiusintimu per pacztą kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra izz bandytas ir daug žmonių yra izszigydę izz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laiką, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Priišk Money Order ant 1.50, o bus prisiussta į trumpą laiką per pacztą. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, AA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas
256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę.
Telposzi senus ant naujų perdirba.
Visi pas savo Tautietį.

HOTELIS
K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

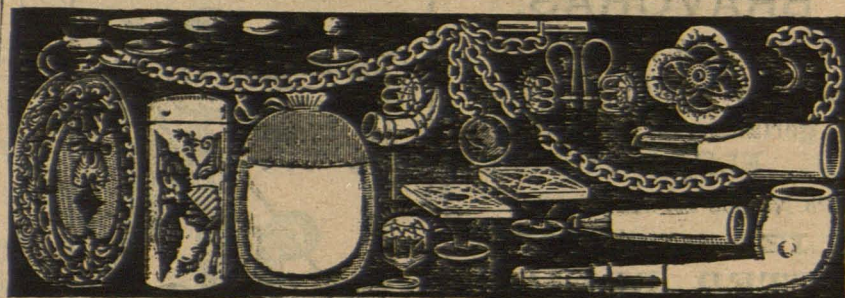
Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmi laiką praleist ir izszgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užėik pas **K. Strzelecki,**

Lietuviu užeiga

Geriausie užeiga dėl lietuvių izz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano **HOTELIS** po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.
Petras Lipavyczia.

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAGYSTĖS.
Prezidentas — V. Daukszys
332 Catharine st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius — A. Ilgunas
449, 3-rd. Ave — Homestead, Pa.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — N. Olszinskas
825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekad negirdėta! Ateikit pažūrēt, pažūrėjims nieko nekasztuoja!

Dabar mes paleidžiame turgan gerianį laikrodėlį: **TIKRA AMERIKISZKA**, 14k. su dvigubais paauksuotais lukszais, ausukė užsukamas ir austatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su **TIKRA AMERIKISZKA** MASZINERIJĄ, pilnu akmenų, R. R. gvarantuotas, nikelinotais viduriais, izszduodame rasztą **GVARANCIJA ANT 20 METU**; pagal izszveidą, ir gerumą tokį laikrodėlį viedos gali lyginti prie \$40 VERTES AUKSO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikrodėlių mlytojami mes duosime begyrie 60 dienų puikius prezentus: 1 vieną marių putų **RYKĖ** su didele galvuke ir gintarinu cirkuku, vertės \$1.50; 1 grynų marių putų **CIARNICZIA**, vertės 75c; 1 nikelinė briežukams **DEZUTE** 25c; 1 dailų auksnotą **DICKENS LENCINGELI** su **CAMEO** kabute, \$1.50; 1 puikią auksnotą **SAGUTE**, \$1 00; 1 vieną porą puikių **AUSKARIU** da'mantais sodintu, \$1.00; 1 puikią **PILKĄ** lezodintą, brangakmenais 40c; 1 porą paauksuotų kolionikų su permuterio virezais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permuterine apa: zia, 25c; 2 kaloteriamė guzikų, permuterio apaczios, 50c; ir 1 puikią į krutinę, sagute su dailiu akmeniu 7c. Laikrodėlių ir 14 dovanų siuncziamė **C. O. D.** uz \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinį galite izszgaminuoti ant expreso ir jei nepatikt, sugražinkite mums atgal musų kasztais. Kur nesiranda **Expreso Ofieas**, \$4.98 turi but prisiusiti drauge su orderiu. Jeigu kas prisina pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį **RELI**: daktus mes pasiusincziamė tada per pacztą, uzregistravę savo kasztais.

Jeigu pirksit ant syk laikrodėlius gaus **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI**. Paraszkyk, ar laikrodėlį ar moteriszką. Jeigu moteriszką, tad vyriszko **DICKENS LENCINGELI** mes pasiusime mote. rizšką 50 coltų auksnotą **Lorgnette** lenctugėlį. Raazyk ezendien pakol izszpardavimas neiszszalbegs.

Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

SPAUSTUVE.

„Vienybes Lietuvninku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugyszčių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialiū geriausiu ir greicziausiu laivų *

Siunczia pingus į visas svieto dalis greitai ir pigei. Norintis kad jo piningai siuncziami į tėvynę neprazūtų ir kuo greicziausiai nueitų tegul kreipiasi **PO TOKIU ADRESU** pas mumis

J. J. Pauksztis & Co.
(P. O. Box 1018) 224 East Main Street, PLYMOUTH, PA.

AGENTAS
asekuravojimo **NAMU** ir visokių **DAIGTU** už ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Joe Harrio
HOTELIS
103 E. Main ir kampo Eno str.
Szaltas alus, skani Arielka, cigarai pirmos klesos
Telposgi užkandziai dovanai kas vakars.
Jonas Drapiwskis Bartenderis.